บรรณานุกรม

กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ (2530) **แหล่งความรู้ในชุมชน** กรุงเทพมหานคร คุรุสภา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539) **สรุปผลการสัมมนา เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น หลักสูตรที่พึงประสงค์** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540) **แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2542) **แนวทางจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน (2544) **ทฤษฎีใหม่ในหลวงชีวิตที่พอเพียง.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการและร่วมด้วยช่วยกัน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539) **เทคโนโลยีการศึกษา** ในเอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 1 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) **มิติที่ 3 ทางการศึกษา: สานฝันสู่ความเป็นจริง** กรุงเทพมหานคร เอส อาร์ พริ้นติง แมสโปรดักส์

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2543) คู่มือปฏิบัติการประชุมเชิงปฏิบัติการการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (อัดสำเนา)

นัทธิ พงษ์ดนตรี (2544) **ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

ประกอบ ใจมั่น (2539) **การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง** วิทยานิพนธ์

ครุศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประทีป หวานชิต (2545) **การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเวศ วะสี (2535) **การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา** ในการสัมมนาภูมิปัญญาชาวบ้าน กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (เอกสารอัดสำเนา)

ปรีชา อุยตระกูล (2539) **ภูมิปัญญาชาวบ้าน** เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านขอนแก่น. ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539) พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2542 (2546) กรุงเทพมหานคร นานมีบุ๊คส์

มณฑิชา ชนะสิทธิ์ (2539) **การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกับของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาชาวบ้าน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา** วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยุพร จานประดับ (2544) **ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร,** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

รัตนะ บัวสนธ์ (2535) **การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น: กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลางตอนล่าง** ปริญญานิพนธ์ การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2544) **ปฏิบัติการชุดสื่อประสมเพื่อการศึกษา** ในเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 7 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ศิริพงษ์ นวลแก้ว (2540) **การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร

ศิวะลีย์ ภู่เพ็ชร์ และคณะ (2545) **ภูมิปัญญาไทยในการดำเนินชีวิตของชาวกรุงศรีอยุธยา** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สามารถ จันทร์สูรย์ (2534) **ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร** การสัมมนาวิชาการ เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้าน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

สามารถ จันทร์สูรย์ และประทีป อินแสง (ม.ป.ป.) **การศึกษากับศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย** กรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ม.ป.ป.) เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร กรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537) **แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2541) **แนวทางส่งเสริมรายงานการวิจัย เรื่องภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา** กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) **เศรษฐกิจพอเพียง** กรุงเทพมหานคร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2549) **แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น** กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

สุนทร กุลวัฒนวรพงศ์ (2544) รวบรวมและเรียบเรียง **ตามรอยพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่.** กรุงเทพมหานคร ชมรมเด็ก.

อรรณต ไฝเอ้ย (2551) **การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2540) **ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย** โครงการกิตติเมธี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา (ชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น) ข้าราชการบำนาญระดับ 11
2. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ ส่องสว่าง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ ระดับ 9
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์เกสร บุญอำไพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ ระดับ 9
4. อาจารย์วาณี บุณยะไวโรจน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ชำนาญการ 8 ประจำสำนักสำนักเทคโนโลยีการศึกษา

ภาคผนวก ข
ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ตารางภาคผนวกที่ 1 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหน่วยประสบการณ์ที่ 1

วัตถุประสงค์	พุทธิพิสัย						ทักษะพิสัย
	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
1. นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา ความหมาย และหลักสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง	✓✓✓						
2. นักเรียนสามารถอธิบายเกษตรทฤษฎีใหม่หรือทฤษฎีใหม่ด้านการเกษตรได้ถูกต้อง		✓✓	✓	✓			
3. นักเรียนสามารถระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง		✓✓			✓		
รวม	3	4	1	1	1		

ตารางภาคผนวกที่ 2 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหน่วยประสบการณ์ที่ 2

วัตถุประสงค์	พุทธิพิสัย						ทักษะพิสัย
	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
1. นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา ความหมาย และหลักสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง	✓✓✓						
2. นักเรียนสามารถอธิบายและทำหัวโขนได้ถูกต้อง	✓	✓	✓				✓
3. นักเรียนสามารถระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง		✓✓			✓		
รวม	4	3	1	1	1	-	1

ตารางภาคผนวกที่ 3 ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหน่วยประสบการณ์ที่ 3

วัตถุประสงค์	พุทธิพิสัย						ทักษะพิสัย
	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
1. นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา ความหมาย และหลักสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง	✓✓✓						
2. นักเรียนสามารถอธิบายและทำลูกประคบได้ถูกต้อง	✓	✓✓	✓				✓
3. นักเรียนสามารถระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง		✓		✓	✓		
รวม	4	3	1	1	1	-	1

ภาคผนวก ค

- แบบสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- แบบสัมภาษณ์ความรู้และประสบการณ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น
- แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียน
- แบบสัมภาษณ์การนำชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้
- แบบประเมินคุณภาพชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

สำหรับภูมิปัญญาท้องถิ่น

แบบสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. ชื่อ.....นามสกุล.....(ภูมิปัญญาท้องถิ่น)
2. ที่อยู่.....

.....

3. ประวัติของภูมิปัญญาท้องถิ่น (การเกิด/สถานภาพทางครอบครัว/บิดามารดา/ภูมิลำเนา/การศึกษา/ประสบการณ์/อายุ))

.....

.....

.....

.....

.....

4. ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....
5. ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น.....

.....

.....

6. แนวเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาใช้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่คิดค้นขึ้น.....

.....

.....

.....

.....

7. ขั้นตอนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. ประโยชน์ของการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ประโยชน์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อชุมชนและประเทศชาติที่ได้รับ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

นักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

แบบสัมภาษณ์นักเรียน

เรื่อง

ความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

---

1. เพศ

☐ หญิง ☐ ชาย

2. ระดับชั้นที่สอน

☐ ประถมศึกษาปีที่.....

☐ มัธยมศึกษาปีที่.....

3. ความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการทราบจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.1 ต้องการทราบประวัติของภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่องใด.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ต้องการทราบรายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่คิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ต้องการทราบการนำแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สำหรับครูผู้สอน

แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน

เรื่อง

ความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการได้รับจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

---

1. เพศ

☐ หญิง ☐ ชาย

2. ระดับชั้นที่สอน

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

☐ ภาษาไทย ☐ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม

☐ สุขศึกษาและพลศึกษา ☐ วิทยาศาสตร์

☐ คณิตศาสตร์ ☐ ภาษาต่างประเทศ

☐ นาฏศิลปและดนตรี ☐ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

4. ความรู้และประสบการณ์ที่ต้องการทราบจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1 ต้องการทราบประวัติของภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 ต้องการทราบรายละเอียดของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดขึ้น.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 ต้องการทราบการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ส่วนประกอบของการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ 3 คุณลักษณะที่นักเรียนพึงได้รับจากการเรียนด้วยชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

2. โปรดทำแบบสอบถามทุกข้อ และตอบให้ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ต้องการหรือเติมข้อความ

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับชั้นที่ศึกษาอยู่

( ) ประถมศึกษา ( ) มัธยมศึกษา

4. ท่านมีความรู้กับเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงในระดับใด

( ) มากที่สุด ( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย ( ) น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ส่วนประกอบของชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดเลือกตามความคิดเห็นของท่านแล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1. ภารกิจและงานที่กำหนดไว้ทำให้นักเรียนปฏิบัติงานหรือทำตามแนวภูมิปัญญาท้องถิ่นได้					
2. ประมวลสาระช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง					
3. วีดิทัศน์ที่นักเรียนชมช่วยทำให้นักเรียนทำตามแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นได้					
4. คู่มือเผชิญประสบการณ์โดยเฉพาะแบบฝึกปฏิบัติช่วยทำให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงานได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้					
5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้ความรู้ช่วยให้เข้าใจด้านการเกษตร หรือด้านหัตถกรรม หรือด้านสมุนไพรเป็นอย่างดี					

ตอนที่ 3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนด้วยชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดเลือกตามความคิดเห็นของท่านแล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1. นักเรียนมีความพึงพอใจหรือชอบที่ได้เรียนด้วยชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น					
2. ความรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเรียนด้วยชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก					
3. นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประโยชน์ได้					
4. นักเรียนมีโอกาสหาความรู้ด้วยตนเอง					
5. นักเรียนมีโอกาสได้ทำงานเป็นกลุ่ม					
6. นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น					
7. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน					
8. นักเรียนมีโอกาสตัดสินใจและแก้ปัญหา					
9. นักเรียนทำได้โดยสร้างชิ้นงาน เช่น ทำหัวโขน ทำลูกประคบ จัดการพื้นที่การเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
10. นักเรียนอยากเรียนชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านประเพณี ฯลฯ					
11. นักเรียนเห็นความสำคัญและอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว โปรดส่งคืนผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์

การประเมินและการติดตามนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงไปถ่ายทอดหรือไม่

( ) ถ่ายทอด

( ) ไม่ได้ถ่ายทอด เพราะ.....

.....

.....

2. ถ่ายทอดให้กับใคร.....

.....

.....

3. วิธีการถ่ายทอดใช้วิธีการใด

.....

.....

.....

4. นักเรียนได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เรียนมาปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในด้านใด

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

แบบประเมินคุณภาพชุดการเรียนเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดประเมินคุณภาพของชุดการเรียนเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในระดับการประเมินคุณภาพ ดีมาก ดี ปานกลาง และปรับปรุง

การประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. ด้านชุดการเรียนเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1.1 แผนการเรียน 1.2 ประมวลสาระ 1.3 วีดิทัศน์หรือเทปภาพ 1.4 แบบฝึกปฏิบัติ 1.5 คู่มือการใช้ชุดการเรียน				
2. ด้านเนื้อหาสาระในชุดการเรียน 2.1 ความถูกต้องเนื้อหา 2.2 การใช้ภาษาในการเสนอเนื้อหา 2.3 การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาจากง่ายไปหายาก 2.4 ปริมาณของเนื้อหา 2.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากเนื้อหาที่เสนอ				
3. ด้านแบบทดสอบ 3.1 แบบทดสอบก่อนเรียนคู่ขนานกับแบบทดสอบหลังเรียน 3.2 แบบทดสอบหลังเรียนคู่ขนานกับแบบทดสอบก่อนเรียน 3.3 ความชัดเจนของข้อคำถาม 3.4 ความเหมาะสมของตัวเลือกในข้อคำถาม				

โดยภาพรวมคุณภาพของชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับใด

( ) ดีมาก ( ) ดี ( ) ปานกลาง ( ) ปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

บทที่ 5

ต้นแบบชิ้นงาน (ชุดการเรียนเรื่อง "ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง"

ชุดการเรียนเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวน 3 ชุดการเรียนหรือหน่วยประสบการณ์ ดังนี้คือ

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 (ชุดการเรียนที่ 1) การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 (ชุดการเรียนที่ 2) การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 (ชุดการเรียนที่ 3) การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ภาคที่ 1 บทนำ

- วัตถุประสงค์
- การเตรียมของครูและนักเรียน
- แผนผังการจัดชั้นเรียน
- สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ภาคที่ 2 รายละเอียดประสบการณ์ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ ประกอบด้วย

- ปกหน่วยประสบการณ์
- แบบเสนอหน่วยประสบการณ์
- แบบเสนอภารกิจและงาน
- แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์
- เส้นทางการเรียน
- ชุดประสบการณ์ (ประมวลสาระ วีดิทัศน์ และคู่มือเผชิญประสบการณ์)
- เครื่องมือในการประเมิน (แบบประเมินชิ้นงานและแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นกลุ่ม)

ภาคที่ 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน) ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ประกอบด้วย

- ปกคู่มือประสบการณ์
- คำชี้แจง
- แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์/พร้อมเฉลย
- แบบฝึกปฏิบัติ/พร้อมเฉลย
- แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์/พร้อมเฉลย

ภาคที่ 1
บทนำ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ทำหัวโขน และทำลูกประคบตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. เพื่อให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

การเตรียมตัวของครูและนักเรียน

1. การเตรียมของครู

1.1 ก่อนใช้ชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.1.1 ครูควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างละเอียด ซึ่งประกอบด้วย แผนเผชิญประสบการณ์ แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ เส้นทางการเรียน และแผนผังการจัดชั้นเรียน

1.1.2 ครูจัดชั้นเรียนโดยดูจากแผนผังการจัดเรียนและจัดมุมต่าง ๆ ได้แก่ มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงานนักเรียน

1.1.3 ครูต้องเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเผชิญประสบการณ์แต่ละประสบการณ์ไว้บ้าง เมื่อนักเรียนขาดหรือมีไม่เพียงพอตามต้องการ

1.2 ขณะใช้ชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2.1 ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนแบบอิงประสบการณ์

1.2.2 ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ 7 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

1.2.3 ครูต้องประเมินผลการเผชิญประสบการณ์เป็นระยะตามที่กำหนดไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับนักเรียน

1.3 หลังใช้ชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3.1 ครูต้องตรวจสอบส่วนประกอบของชุดการเรียนภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น วีดิทัศน์ ประมวลสาระ คู่เมือเผชิญประสบการณ์ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยพร้อมที่จะใช้งานต่อไป

1.3.2 ครูควรเก็บกระดาษคำตอบและแบบฝึกปฏิบัติแล้วนำมาตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

แผนผังการจัดชั้นเรียน

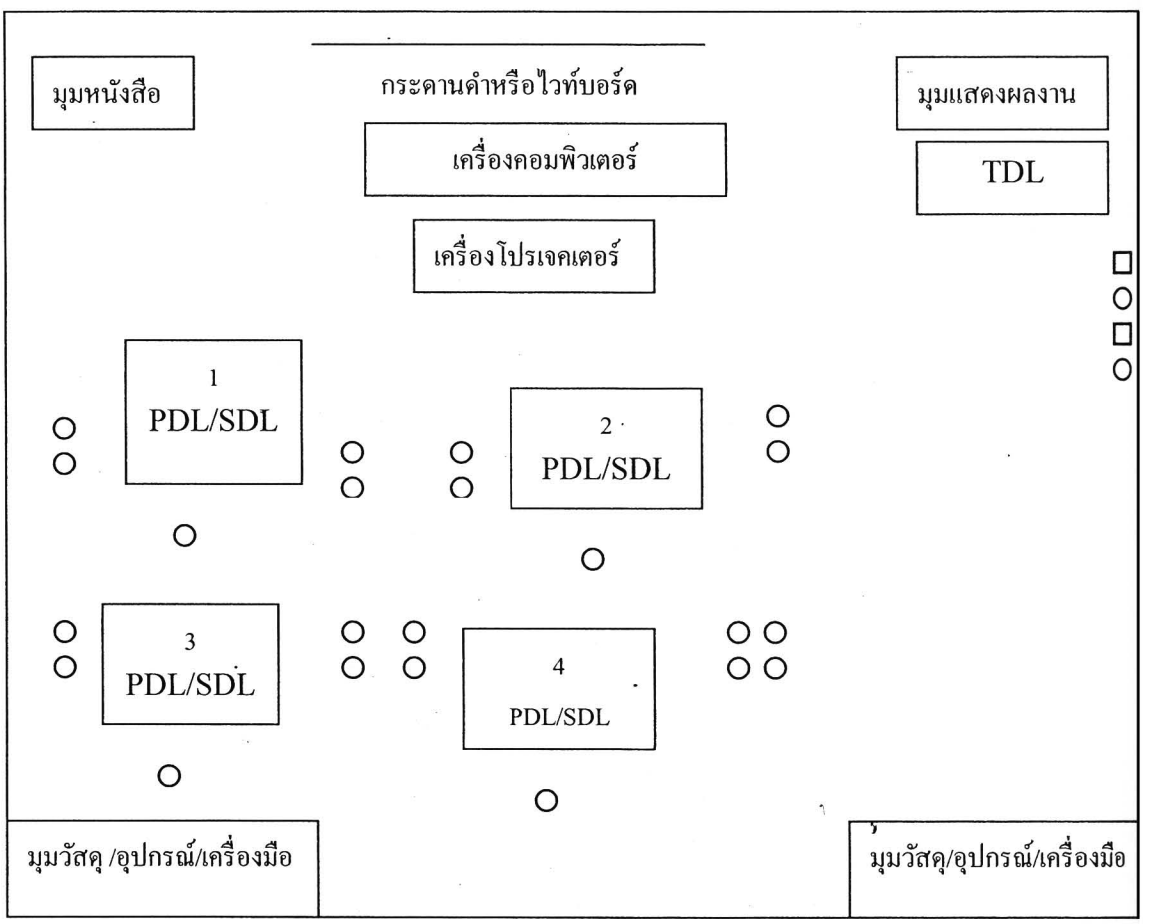

หมายเหตุ PDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับเพื่อน

SDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนด้วยตนเอง

TDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับครู

□ หมายถึง โต๊ะปฏิบัติงานที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ

○ หมายถึง เก้าอี้นั่งปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม

สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครูจะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน โดยเตรียมไว้ล่วงหน้าทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 เรื่อง การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

ต้องจัดเตรียมวัสดุดังนี้ กระดาษ ดินสอ ปากกา กล้องถ่ายภาพ และหมวก

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ต้องจัดเตรียมวัสดุดังนี้ กระดาษ ใบลาน น้ำมันยาง ปูนแดง จัดหาทองคำเปลว กระจกสี พลอยกระจก สีฝุ่น กาว แป้งเปียก ลวดขนาดต่าง ๆ แม่พิมพ์ หินสบู่ มีดตัดกระดาษ เพชรกระจก กรรไกร เข็มเย็บ ผ้า ด้าย เขียงไม้ แปรงทาสี และพู่กัน

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 เรื่อง การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ต้องจัดเตรียมวัสดุ ดังนี้ เหง้าไหลหรือหัวไหล ผิวมะกรูด ตะไคร้บ้าน ใบมะขาว ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ใบส้มป่อย เคลือ การบูร พิมเสน ผ้าสำหรับห่อลูกประคบ เชือก ครก ช้อน เขียง และมีด

ภาคที่ 2

รายละเอียดประสบการณ์ในแต่ละหน่วยประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1
การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
1. การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ของ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล)	1.1.1 การเตรียมการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่
		1.1.2 การดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่
	1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1.2.1 การเตรียมการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่
		1.2.2 การดำเนินการจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์หลักที่ 1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล)

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
1.1.1 การเตรียมการดูงาน	1. ศึกษาวีดิทัศน์ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 ชมวีดิทัศน์ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ
	2. ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	2.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 2.2 บันทึกสาระสำคัญ
	3. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษาดูงาน	3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน 3.2 ศึกษาการแบ่งพื้นที่ในการเกษตรทฤษฎีใหม่ 3.3 ศึกษาการผสมผสานทางการเกษตร 3.4 ศึกษาการนำของที่เหลือใช้ในการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 3.5 ศึกษาการเพิ่มรายได้จากการเกษตร 3.6 ศึกษาการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง 3.7 มอบหมายงานในกลุ่มแต่ละคนที่ต้องศึกษา

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
	4. เตรียมสิ่งของที่ใช้ในการศึกษาดูงาน	4.1 จัดหากระดาษ ปากกา ดินสอ 4.2 จัดหากล้องบันทึกภาพ 4.3 จัดหาหมวก
1.1.2 การดำเนินการดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่	1. ดำเนินการเดินทางไปดูงาน	1.1 ฟังการปฐมนิเทศ 1.2 เดินทางไปดูงาน (อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ศูนย์ศรียวง)
	2. ปฏิบัติการดูงาน	2.1 ฟังการบรรยายของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล) 2.2 ดูงานพื้นที่ทำนา 2.3 ดูงานพื้นที่ทำไร่ 2.4 ดูงานพื้นที่การเลี้ยงสัตว์ 2.5 ดูงานบ่อน้ำ 2.6 ดูงานการเผาถ่าน 2.7 ดูงานการเพาะเห็ดฟาง 2.8 ดูงานการทำปุ๋ยหมัก 2.9 ดูงานการทำน้ำสกัดชีวภาพ
	3. สรุปการดูงาน	3.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากดูงาน 3.2 สรุปการดูงาน
	4. เสนอผลงาน	4.1 นำเสนอผลงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุป

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์หลักที่ 1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
1.2.1 การเตรียมการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1. กำหนดศูนย์และพื้นที่เพื่อทำเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 กำหนดชื่อศูนย์ 1.2 กำหนดพื้นที่เป็นไร่ 1.3 กำหนดพื้นที่นา 1.4 กำหนดพื้นที่ทำสวน 1.5 กำหนดพื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์ 1.6 กำหนดพื้นที่ในการทำประมง 1.7 กำหนดพื้นที่ทำบ่อน้ำ 1.8 กำหนดพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัย
	2. กำหนดผลผลิตที่จะเป็นผลพลอยได้	2.1 กำหนดผลผลิตที่เพิ่มรายได้จากการเกษตร การเลี้ยงสัตว์และการประมง 2.2 กำหนดวัสดุเหลือใช้จากการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ให้เกิดประโยชน์
1.2.2 การดำเนินการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1. เขียนแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 เขียนชื่อศูนย์ 1.2 เขียนเกี่ยวกับขนาดของพื้นที่ ขนาดของพื้นที่นา ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมงบ่อน้ำ และที่อยู่อาศัย

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
1.2.2 การดำเนินการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่		1.3 เขียนประเภท จำนวน และผลผลิตที่จะได้จากการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ 1.4 เขียนผลพลอยได้นำมาใช้ประโยชน์จากการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ 1.5 เขียนแหล่งเงินทุนประมาณค่าใช้จ่าย และรายรับที่ได้ 1.6 ตรวจสอบแผนงาน
	2. นำเสนอผลงาน	2.1 วาดภาพและระบายสีพื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 2.2 รายงานผลให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง ศรีนิล) ฟัง 2.3 วิพากษ์ 2.4 สรุป 2.5 เขียนเรียงความเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ เวลา 4 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น นายยวง เขียวนิล)	1.1.1 การเตรียมการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ 1.1.2 การดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่
1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1.2.1 การเตรียมการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ 1.2.2 การดำเนินการจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ "การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล)" แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการและดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ "การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่" แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการและดำเนินการจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่มีกิจกรรม 2 อย่างที่ต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล) และ (2) การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 4 ชั่วโมง

ในการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล) และการปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบภารกิจและงาน สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ศูนย์ศรียวง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ห้องเรียน มุมหนังสือ และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ตั้งรวมกลุ่มกันเพื่อทำเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยนักเรียนต้องศึกษาดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง ศรีนิล) ที่ศูนย์ศรียวง และจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับชุมชน

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- **วัตถุประสงค์** มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถเตรียมการและดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถเตรียมการและดำเนินการจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง

- **ประสบการณ์** ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น นายยวง เขียวนิล) และ (2) การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

- **บริบท** ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ศูนย์ครูยวง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี และห้องเรียน มุมหนังสือ และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 4 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ ดินสอ ปากกา กล้องถ่ายภาพ และหมวกใส่ศีรษะ

- **สถานการณ์** นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ตั้งรวมกลุ่มกันเพื่อทำเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยนักเรียนต้องศึกษาดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

- **ภารกิจ/งาน** ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาวีดิทัศน์ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ศึกษาประมวลสาระเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ กำหนดหัวข้อที่จะศึกษาดูงาน เตรียมสิ่งของที่ใช้ในการศึกษาดูงาน เดินทางไปดูงาน ปฏิบัติการดูงาน สรุปการดูงาน เสนอผลงาน กำหนดศูนย์และพื้นที่เพื่อทำเกษตรทฤษฎีใหม่ กำหนดผลผลิตที่จะเป็นผลพลอยได้ เขียนแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ และนำเสนอผลงาน

- **สื่อที่ใช้** ได้แก่ ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ วีดิทัศน์ และของจริง

- การประเมิน เป็นการประเมินจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ และประเมินภารกิจและงานในระหว่างทำ คือ บันทึกสาระสำคัญ สรุปการศึกษาดูงาน การเขียนแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ การสังเกตพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม และการเขียนเรียงความเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่นนายยวง เขียวนิล) และ (2) การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการดูงานและการเขียนแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการศึกษาดูงานและการจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ศูนย์ศรียวง
2. แบบฝึกปฏิบัติ	2. ห้องเรียน
3. วีดิทัศน์	3. มุมหนังสือ
4. ของจริง	4. มุมแสดงผลงาน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์

2. จากการบันทึกสาระสำคัญ สรุปการศึกษาดูงาน การเขียนแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการทำงานกลุ่ม และการเขียนเรียงความเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

แผนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ เวลา 4 ชั่วโมง

ประสบการณ์หลักที่ 1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น นายยวง เขียวนิล)

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสบการณ์ เรื่อง "การเตรียมการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่" แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง

2. เมื่อเผชิญประสบการณ์เรื่อง "การดำเนินการดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่" แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง

ประสบการณ์และบริบท

ก. ประสบการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสบการณ์การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล) แล้ว สามารถศึกษาดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ได้

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนเตรียมการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่และดำเนินการดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ห้องเรียน ศูนย์ศรียวง นักเรียนต้องจัดหา กระดาษ ดินสอ ปากกา กล้องถ่ายภาพ และหมวก

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ทำการร่วมกันเพื่อทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยทำการศึกษาดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ ในรูปแบบการเผชิญประสบการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนต้องปฏิบัติ ดังนี้ (1) อ่านประมวลสาระและชมวีดิทัศน์ (2) เตรียมการศึกษาดูงาน (3) ปฏิบัติการดูงาน และ (4) เสนอผลการดูงาน

สิ่งที่พึงระวังในระหว่างเผชิญประสบการณ์

1. นักเรียนไม่ควรเล่นกันในขณะโดยสารรถยนต์
2. นักเรียนไม่ควรไปไหนคนเดียว
3. นักเรียนไม่ควรเข้าไปในที่มีอันตรายหรือห้ามเข้าจะเป็นอันตรายต่อร่างกาย

ประสบการณ์หลักที่ 1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น นายยวง เขียวนิล)

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอนวยความสะดวก	การประเมิน
1.1.1 การเตรียมการดูงาน	1. ศึกษาวีดิทัศน์เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 ชมวีดิทัศน์ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ	SDL/TDL SDL	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่	ห้องเรียน	วีดิทัศน์แบบฝึกปฏิบัติ	เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ (เครื่องโปรเจคเตอร์	จากการบันทึกสาระสำคัญ
	2. ศึกษาประมวลสาระ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่	2.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ	SDL/TDL SDL	เกษตรทฤษฎีใหม่	ห้องเรียน	ประมวลสาระแบบฝึกปฏิบัติ	-	จากการบันทึกสาระสำคัญ
	3. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษาดูงาน	3.1 แบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน 3.2 ศึกษาการแบ่งพื้นที่ในการเกษตรทฤษฎีใหม่	PDL/SDL PDL		ห้องเรียน			พฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอนวยความสะดวก	การประเมิน
		3.3 ศึกษาการผสมผสานทางการเกษตร	PDL					
		3.4 ศึกษาการนำของที่เหลือใช้ในการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์	PDL					
		3.5 ศึกษาการเพิ่มรายได้จากการเกษตร	PDL					
		3.6 ศึกษาการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง	PDL					
		3.7 มอบหมายงานในกลุ่มแต่ละคนที่ต้องศึกษา	PDL					

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	4. เตรียมสิ่งของที่ใช้ในการศึกษาดูงาน	4.1 จัดหากระดาษ ปากกา ดินสอ 4.2 จัดหากล้องบันทึกภาพ 4.3 จัดหาหมวก	PDL/SDL PDL/SDL PDL/SDL			กระดาษ ปากกา ดินสอ กล้องบันทึกภาพ หมวก		
1.1.2 การดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1. เดินทางไปดูงาน	1.1 ฟังการปฐมนิเทศ 1.2 ขึ้นรถเพื่อไปดูงานอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี (ศูนย์ศรียวง)	SDL/TDL SDL/TDL		ศูนย์ศรียวง			
	2. ปฏิบัติการดูงาน	2.1 ฟังการบรรยายของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล) 2.2 ดูงานพื้นที่ทำนา 2.3 ดูงานพื้นที่ทำไร่	SDL/TDL SDL SDL		ศูนย์ศรียวง			

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		2.4 ดูงานพื้นที่ทำสวน 2.5 ดูงานพื้นที่การเลี้ยงสัตว์ 2.6 ดูงานบ่อน้ำ 2.7 ดูงานการเผาถ่าน 2.8 ดูงานการเพาะเห็ดฟาง 2.9 ดูงานการทำปุ๋ยหมัก 2.10 ดูงานการทำน้ำสกัดชีวภาพ	SDL SDL SDL SDL SDL SDL SDL					
	3. สรุปการดูงาน	3.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากดูงาน 3.2 เขียนสรุปการดูงาน	SDL/PDL SDL/PDL		ศูนย์ศรียวง			การสรุปจากดูงาน

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	4. เสนอผลงาน	4.1 นำเสนอผลงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุป	PDL SDL/PDL/TDL TDL/SDL					

เส้นทางการเรียน

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่
ประสบการณ์หลักที่ 1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่นนายยวง เขียวนิล)
ประสบการณ์รองที่ 1.1.1 – 1.1.2 **เวลา** 3 ชั่วโมง

เส้นทางการเรียน

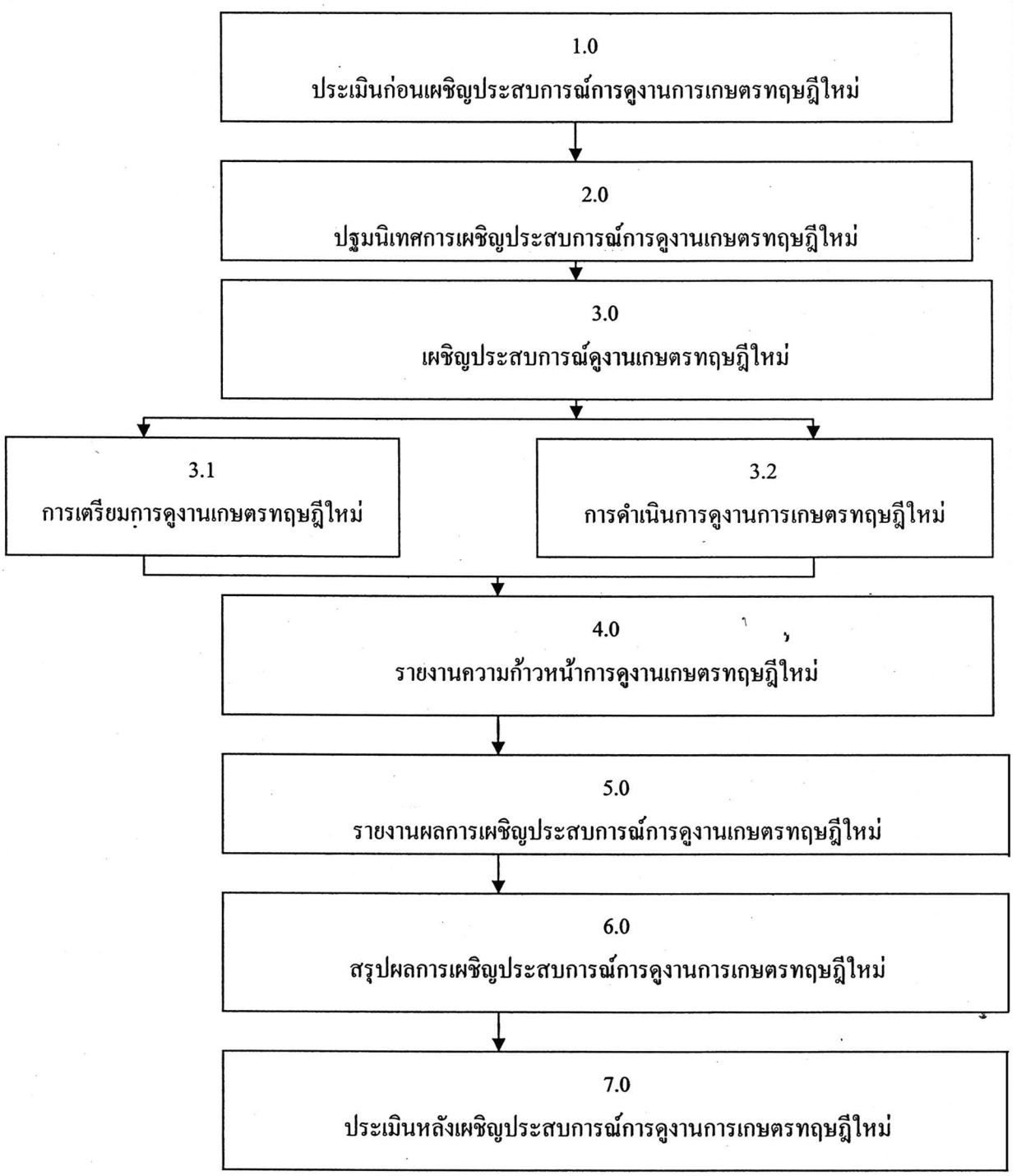

แผนกำกับประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์หลักที่ 1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น นายยวง เขียวนิล)

จำนวนผู้เรียน SDL = 20 คน PDL = 4 กลุ่ม TDL = 1 คน เวลา 3 ชั่วโมง (180 นาที)

ลำดับที่	ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 แบบทดสอบภาคทฤษฎี		ห้องเรียน	10
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท/สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ/งาน 2.5 ชี้แนะแหล่งความรู้/สื่อ 2.6 การประเมิน	ครูผู้สอน	ห้องเรียน	5
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การเตรียมการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่นนายยวง เขียวนิล) 3.2 การดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	ประมวลสาระแบบฝึกปฏิบัติ วีดิทัศน์ ของจริง (เกษตรทฤษฎีใหม่)	ศูนย์ครูยวง ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมแสดงผลงาน	145
4	รายงานความก้าวหน้า	-	-	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	10
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	5
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 แบบทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-

แผนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ เวลา 1 ชั่วโมง

ประสบการณ์หลักที่ 1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสบการณ์เรื่อง "การเตรียมการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่" แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง

2. เมื่อเผชิญประสบการณ์เรื่อง "การดำเนินการจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่" แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง

ประสบการณ์และบริบท

ก. ประสบการณ์คาดหวัง

นักเรียนได้รับประสบการณ์การปฏิบัติการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่แล้ว สามารถจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนต้องเตรียมการและดำเนินการจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ห้องเรียนและมุมแสดงผลงาน นักเรียนต้องเตรียม กระดาษ ดินสอ และปากกา

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ร่วมมือกันทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่ในรูปแผนการเผชิญประสบการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนต้องปฏิบัติ ดังนี้ (1) เขียนแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (2) เสนอผลงาน และ (3) เขียนเรียงความ

สิ่งที่พึงระวังในการเผชิญประสบการณ์

-

ประสบการณ์หลักที่ 1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอนวยความสะดวก	การประเมิน
1.1.1 การเตรียมการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1. กำหนดศูนย์และพื้นที่เพื่อทำเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 กำหนดชื่อศูนย์	PDL	เกษตรทฤษฎีใหม่	ห้องเรียน			พฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม
		1.2 กำหนดพื้นที่เป็นไร่	PDL					
		1.3 กำหนดพื้นที่นา	PDL					
		1.4 กำหนดพื้นที่ทำไร่	PDL					
		1.5 กำหนดพื้นที่ทำสวน	PDL					
		1.6 กำหนดพื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์	PDL					
		1.7 กำหนดพื้นที่ในการทำประมง	PDL					
		1.8 กำหนดพื้นที่ทำบ่อน้ำ	PDL					
		1.9 กำหนดพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย	PDL					

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	4. เตรียมสิ่งของที่ใช้ในการศึกษาดูงาน	4.1 จัดหากระดาษ ปากกา ดินสอ 4.2 จัดหากล้องบันทึกภาพ 4.3 จัดหาหมวก	PDL/SDL PDL/SDL PDL/SDL			กระดาษ ปากกา ดินสอ กล้องบันทึกภาพ หมวก		
1.1.2 การดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1. เดินทางไปดูงาน	1.1 ฟังการปฐมนิเทศ 1.2 ขึ้นรถเพื่อไปดูงานอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี (ศูนย์ศรียวง)	SDL/TDL SDL/TDL		ศูนย์ศรียวง			

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	2. กำหนดผลผลิตที่จะเป็นผลพลอยได้	2.1 กำหนดผลผลิตที่เพิ่มรายได้จากการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และการประมง 2.2 กำหนดวัสดุเหลือใช้จากการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ให้เกิดประโยชน์	PDL PDL					พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
1.2.2 การดำเนินการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่	1. เขียนแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 เขียนชื่อศูนย์ 1.2 เขียนขนาดของพื้นที่ ขนาดของพื้นที่ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง บ่อน้ำ และที่อยู่	PDL PDL					

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		1.3 เขียนประเภท จำนวนและผลผลิตที่ได้จากการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	PDL					
		1.4 เขียนผลพลอยได้นำมาใช้ประโยชน์จากการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	PDL					
		1.5 เขียนแหล่งเงินทุนประมาณค่าใช้จ่ายและรายรับที่ได้	PDL					
		1.6 ตรวจสอบแผนงาน	PDL					สังเกตจากพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	2. นำเสนอผลงาน	2.1 วาดภาพและระบายสีพื้นที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่	PDL			กระดาษ สี		ผลงานเกษตรทฤษฎีใหม่
		2.2 รายงานผลให้ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นฟัง (นายยวง เขียวนิล)	PDL					
		2.3 วิพากษ์	SDL/PDL/TDL					
		2.4 สรุป	SDL/PDL/TDL					
		2.5 เขียนเรียงความเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (ความยาวไม่เกิน 12 บรรทัด)	SDL					

เส้นทางการเรียน

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่
ประสบการณ์หลักที่ 1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่
ประสบการณ์รองที่ 1.2.1-1.2.2

เส้นทางการเรียน

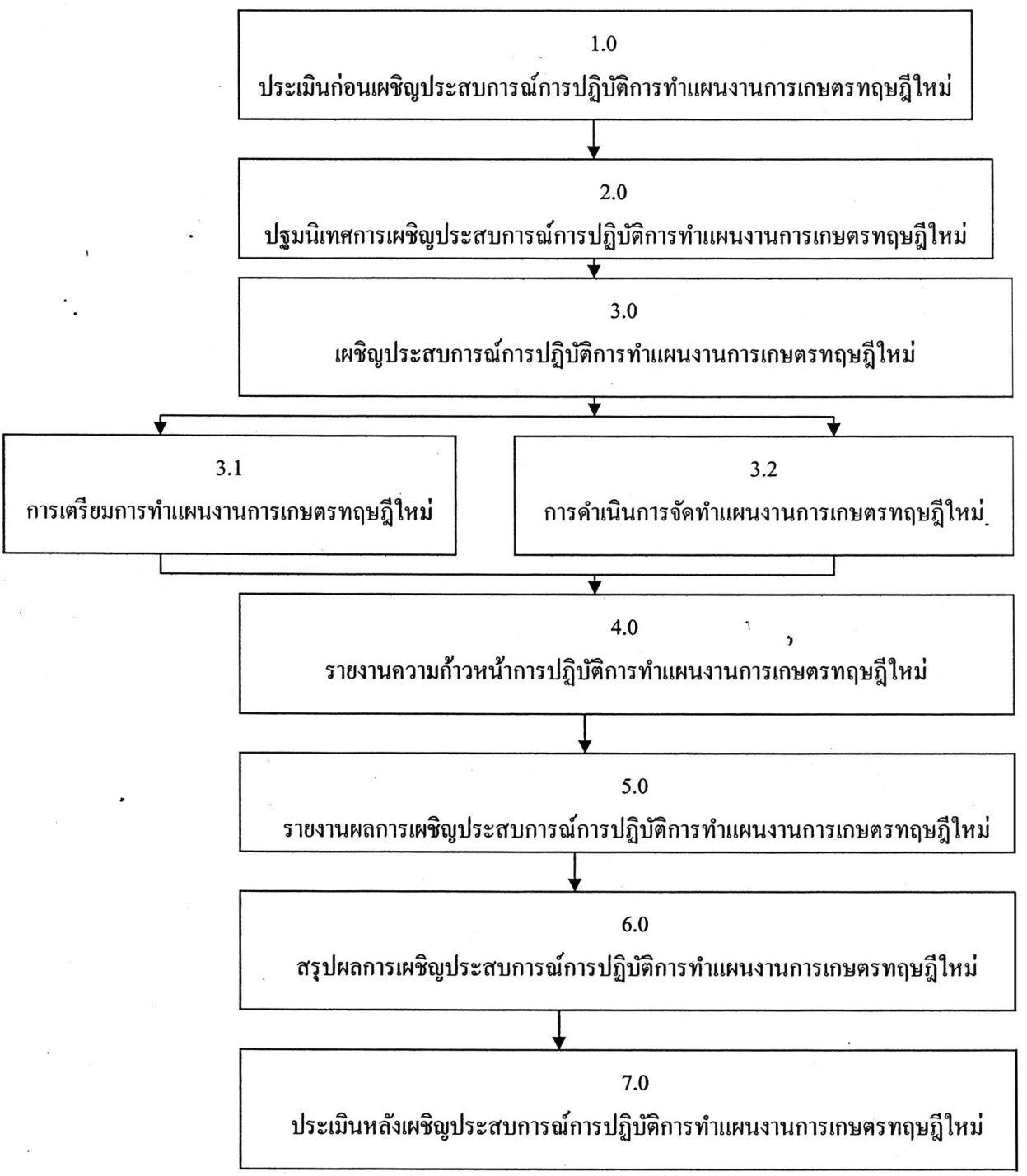

แผนกำกับประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์หลักที่ 1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

จำนวนผู้เรียน SDL = 20 คน PDL = 4 กลุ่ม TDL = 1 คน เวลา 1 ชั่วโมง (60 นาที)

ลำดับที่	ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 แบบทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท/สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ/งาน 2.5 ชี้แนะแหล่งความรู้/สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การเตรียมการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ 3.2 การดำเนินการจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่			34
4	รายงานความก้าวหน้า	-	-	3
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	10
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	3
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 แบบทดสอบภาคทฤษฎี	-	-	10

เครื่องมือประเมิน
หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่



การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมการทำงานในกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนตามความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมากหรือดี คะแนนระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง และคะแนนระดับ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

กลุ่มที่_____

ลำดับที่	ความตั้งใจในการทำงาน			การแสดงความคิดเห็นหรือการมีส่วนร่วม			ความรับผิดชอบในการทำงาน			การเสียสละในการทำงาน			การตัดสินใจและการแก้ปัญหา			รวม
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประมวลสาระ
หน่วยที่ 1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เค้าโครงเนื้อหา

หัวเรื่อง

1.1 เศรษฐกิจพอเพียง

1.2 เกษตรทฤษฎีใหม่

1.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษา เรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา ความหมาย และหลักสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง "เกษตรทฤษฎีใหม่" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือทฤษฎีใหม่ด้านการเกษตรได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษาเรื่อง "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง" แล้ว นักเรียนสามารถระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ ถูกต้อง

นักเรียนเริ่มศึกษาหัวเรื่องที่ 1.1 เศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องที่ 1.1 เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้กับประชาชน โดยให้ดำเนินชีวิตแบบพออยู่ พอกิน พอใช้ รู้จักพึ่งตนเอง ด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิต และไม่พึ่งพาปัจจัยภายนอกที่เรามิได้เป็นเจ้าของ

1. ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย โดยทรงมีพระราชหฤทัยที่มุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือผู้ที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม พระองค์ได้นำเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวไปทำการทดลองวัดมงคลชัยพัฒนา ตำบลห้วยบงและตำบลเขาดินพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง ผู้ประกอบการหลายแห่งได้ปิดกิจการลง ทำให้ประชาชนตกงานเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงหาวิธีการที่จะช่วยพสกนิกรที่ประสบปัญหาให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พระองค์จึงได้ทรงพระราชทานพระราชดำรัส เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเป็นแนวทางใหม่จะช่วยแก้ไขปัญหา

2. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

จากพระราชดำรัสในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พอจะสรุปความหมายได้ดังนี้

เศรษฐกิจ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิต การแจกจำหน่าย และการบริโภคของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาค

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความพอดี พออยู่พอกินกับตัวเองตามอัตภาพไม่อดอยาก และสามารถพึ่งพาตนเองได้

โดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียง จึงหมายถึง ความสามารถของชุมชม เมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้ โดยจะต้องรู้จักพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ และไม่พึ่งพาการผลิตอื่น ๆ ที่ตนเองไม่ได้เป็นเจ้าของ

สำหรับสหประชาชาติได้ให้ความหมายของ เศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นความสมดุล ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำนึกในคุณธรรม และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

พอที่จะต้านทาน และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกระแสโลภาภิวัตน์ (สหประชาชาติ, 2549: 1)

3. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมีดังนี้ คือ (1) การพึ่งพาตนเอง (2) การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และ (3) หลักการจัดการ

3.1 การพึ่งพาตนเอง

ลักษณะสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และไม่เป็นภาระของผู้อื่น ควรพึ่งพาตนเอง คือ การรู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด โดยสามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างไม่ฟุ่งเฟือและพอเพียงกับตน

3.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก

หลักการเศรษฐกิจพอเพียงจะให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้านให้มีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง สมาชิกในชุมชนต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความสามัคคีทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3 หลักการจัดการ

การดำเนินชีวิตในแนวเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีการจัดการบริหารที่ดี มีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างชาญฉลาด พร้อมทั้งหาวิธีการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรในการประกอบอาชีพ ยึดหลักในการมุ่งลดการจ่าย การนำทรัพยากรมาใช้นั้นควรจะรู้ถึงคุณค่า คุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

โดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้ โดยจะต้องรู้จักพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ และไม่พึ่งพาการผลิตอื่น ๆ ที่ตนเองไม่ได้เป็นตัวเอง หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมีครอบคลุม การพึ่งพาตนเอง การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และหลักการจัดการ

เรื่องที่ 1.2 เกษตรทฤษฎีใหม่

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์ต่อเกษตรเป็นอย่างมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแนวคิดที่เรียกว่า เกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

1. ความหมายของเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่หรือทฤษฎีด้านเกษตร คือ การให้เกษตรกรจัดการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างผสมผสาน โดยแบ่งที่ดินทำประโยชน์เป็นสัดส่วน 4 ส่วน คือ 3 : 3 : 3 : 1 ร้อยละ 30 สระเก็บน้ำเพื่อใช้ตลอดปี ร้อยละ 30 ใช้ทำนา ร้อยละ 30 ใช้ทำไร่ ทำสวน ไม้ผล ไม้ใช้สอย และร้อยละ 10 ที่อยู่อาศัย

2. การดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่ได้มีแนวดำเนินการเป็นขั้นตอน 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 เป็นแนวทางการจัดการพื้นที่เกษตรกรรมในระดับครอบครัวเพื่อให้พออยู่พอกินสมควรแก่อัตภาพในระดับที่ประหยัดไม่อดอยากและเลี้ยงตนเอง โดยทำกิจกรรมหลากหลายด้วยการจัดแบ่งพื้นที่การเกษตรเป็น 4 ส่วน (คือ สระน้ำ พื้นที่ทำนา ทำไร่ทำสวน และที่อยู่อาศัย)

ขั้นที่ 2 เป็นการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการผลิต การตลาด และชีวิตความเป็นอยู่ เป็นการสร้างความสามัคคีกันภายในท้องถิ่นและเตรียมความพร้อมก่อนก้าวสู่โลกภายนอก

ขั้นที่ 3 เป็นการดำเนินธุรกิจชุมชน มีการติดต่อประสานงาน เพื่อจัดหาแหล่งเงินทุน ร่วมค้าขายสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานผลประโยชน์ร่วมกัน

โดยสรุป เกษตรทฤษฎีใหม่หรือทฤษฎีด้านเกษตร คือ การให้เกษตรจัดการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างผสมผสาน โดยแบ่งที่ดินทำประโยชน์เป็นสัดส่วน 4 ส่วน คือ 3 : 3 : 3 :1 การเกษตรทฤษฎีใหม่ดำเนินใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 จัดการพื้นที่เกษตรในระดับครอบครัว ขั้นที่ 2 รวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ และขั้นที่ 3 ดำเนินธุรกิจชุมชน

เรื่องที่ 1.1.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

นายยวง เขียวนิล ปัจจุบันอายุ 58 ปี ที่อยู่ปัจจุบัน คือ ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร บิดามารดามีอาชีพเกษตรอยู่ในจังหวัดนนทบุรี

ในปี พ.ศ. 2539 นายยวงได้เริ่มทำเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยได้นำพื้นที่จำนวน 44 ไร่ มาจัดสรรแบ่งเป็นพื้นที่ดังนี้ (1) พื้นที่ทำนาข้าว 18 ไร่ ปลูกข้าว 5 ครั้งต่อ 2 ปี (2) พื้นที่ทำสวน 20 ไร่ ปลูกพืชไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพรขนาด 20 ไร่ ชนิดพืชที่ปลูกไม้ผล ได้แก่ กล้วย มะพร้าว มะม่วง มะปราง มะไฟ ลิ้นจี่ ขนุน ชมพู่ ฝรั่ง กระท้อน ทุเรียน ส้มโอ ฯลฯ ผักสวนครัว เช่น หน่อไม้ฝรั่ง ผักหวาน กุยช่าย ตะไคร้ และยังปลูกพืชสวนครัวโดยไม่ต้องใช้ดิน พื้นที่ใช้ยางล้อรถ และ (3) พื้นที่ทำประมง 4 ไร่ 1 งาน มีการเลี้ยงปลานิล และปลาดุก

การประมงจะทำในร่องสวน และในนาข้าว มีการเลี้ยงกบในบ่อและในยางรถที่เรียกว่า กบคอนโด และ (2) พื้นที่อยู่อาศัยและโรงเรือน 1 ไร่ 3 งาน มีการเลี้ยงเป็ดและเลี้ยงไก่ เพื่อนำผลผลิตมาบริโภคและจำหน่าย

เกษตรกรนายยวง เขียวนิล เป็นตัวอย่างของภูมิปัญญาท้องถิ่นเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้จัดตั้งศูนย์ศรียวง เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของผู้ที่สนใจ

นายยวง เขียวนิล ได้ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ดินนอกจากจะจัดสรรตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังนำหลักความพอประมาณหรือพอดีมาใช้ เช่น การนำเศษกิ่งไม้ที่ไม่ใช้ประโยชน์มาแปรรูปทำถ่าน เพื่อใช้ในครัวเรือนและจำหน่าย นำเศษพืช เศษใบไม้ที่แห้งแล้วมาทำเป็นปุ๋ยหมักปลอดจากสารเคมีไว้ใช้ในไร่ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ย นอกจากนี้ มีการนำฟางที่เหลือจากในนามาเพาะเห็ดฟาง ผลผลิตที่ได้นอกจากใช้รับประทานในครัวเรือนแล้วยังจำหน่ายหรือแจกคนในชุมชน

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ของนายยวง เขียวนิล ในด้าน (1) ความพอประมาณ เน้นการประกอบอาชีพและลงทุนใช้หลักพึ่งพาตนเองทั้งแรงงานและทุน การบริหารรายจ่ายและการออม โดยปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เพื่อประกอบอาหาร ซื้อเฉพาะส่วนที่จำเป็น จึงประหยัดรายจ่ายมีเงินเหลือเพื่อเก็บออมไว้ (2) ความมีเหตุมีผล แบ่งปันที่ออกเป็น 7 ส่วนเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ส่วนแต่ละส่วนอย่างมีระบบ ปลูกพืชหลาย ๆ ชนิดให้มีผลผลิต ขายผลผลิตได้ทั้งปี และรายได้ต่อเนื่อง (3) ความมีภูมิคุ้มกัน คือ ใส่ใจที่จะทำการเกษตรผสมผสาน โดยปลูกพืชหลายชนิด ได้ผลผลิตทุกฤดูกาล ทั้งที่ให้ผลผลิตระยะสั้นและระยะยาว แบ่งรายได้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อลงทุน บริโภค และการออม อย่างเป็นสัดส่วน และ (4) ความมีคุณธรรม หลักมัชฌิมมาปฏิปทา คือ การ

เดินทางสายกลาง หลักความไม่ประมาท เช่น ไม่เร่งผลผลิตจนผิดธรรมชาติ พร้อมทั้งใช้หลักธรรมแหล่งความสำเร็จ คือ อิทธิบาท 4 คือ ชอบที่จะทำ ทำด้วยความขยัน สุขสันต์เพราะใส่ใจ ไตร่ตรองและกลั่นกรองผลงาน ประหยัด พึ่งตนเอง และอยู่อย่างมีส่วนร่วม

โดยสรุป ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง นายยวง เขียวนิล ได้จัดศูนย์ศรียวง ดำเนินการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มีการจัดสรรพื้นที่แบ่งเป็นการทำนา ทำไร่ ทำการประมง ที่อยู่อาศัย และโรงเรือน โดยยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และการมีคุณธรรม

บทวีดิทัศน์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1	FI (ไตเติ้ลรายการ) ภาพการเกษตรทฤษฎีใหม่	FI ดนตรีประจำรายการ
	CG1 วีดิทัศน์	
	CG2 เรื่อง	
	CG3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกษตรทฤษฎีใหม่	
	FO	FO
2 (1) (2)	LS พื้นนาและทำสวน DISS MS พระเจ้าอยู่หัว	**บรรยาย** เกษตรทฤษฎีใหม่หรือทฤษฎีใหม่ด้านเกษรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
(3)	LS ที่ดินทำนา	สาระสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การให้เกษตรกรใช้ที่ดินอย่างผสมผสาน
(4)	LS ที่ดินและเห็นบ่อน้ำ	ได้ประโยชน์สูงสุด มีน้ำไว้ใช้ตลอดปี
(5)	MS การเลี้ยงไก่เลี้ยงเป็ด	ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน
(6)	MS พื้นน้ำพื้นไร่	เกื้อกูลบริโภคในครัวเรือน
(7)	MS การจำหน่ายสินค้า	ส่วนที่เหลือจึงนำไปจำหน่าย
(8)	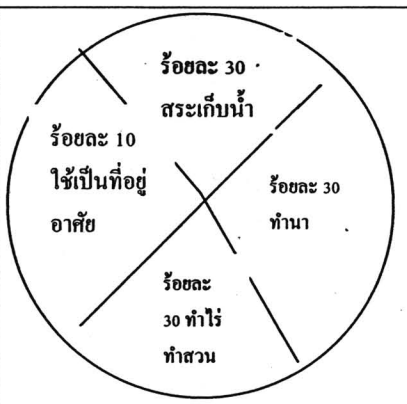	โดยแบ่งพื้นที่การเกษตรออกเป็น 4 ส่วน ร้อยละ 30 สระเก็บน้ำเพื่อใช้ตลอดปี ร้อยละ 30 ใช้ทำนา ร้อยละ 30 ใช้ทำไร่ ทำสวน ไม้ผล ไม้ใช้สอย และร้อยละ 10 ใช้เป็นที่อยู่อาศัย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(9)	MS นายยวงกำลังปลูกพืช	ครูยวง เขียวนิล ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในพื้นที่การเกษตร
(10)	MS นายยวงกับการเลี้ยงสัตว์	และยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงในการทำการ
(11)	MS นายยวงกับการทำนา	เกษตรตลอดช่วง 20 ปีที่ผ่านมา
(12)	LS พื้นที่ 44 ไร่	ในบริเวณพื้นที่ทั้งหมด 44 ไร่ ได้ทำการจัดสรรสำหรับเป็นพื้นที่
(13)	MS พื้นที่ทำนา MS บ่อน้ำ	ทำนา 18 ไร่ รอบพื้นที่ทำนามีบ่อน้ำจะทำนา 2 ครั้งต่อปี
(14)	LS พืชสวน MS พืชสวนประเภทต่าง ๆ	แบ่งพื้นที่ทำสวนเป็น 20 ไร่ ปลูกพืชหลากชนิดได้ผลผลิตทุกฤดูกาล
(15)	MS ผลของพืชสวนที่ให้ผลผลิตระยะสั้น	ทั้งที่ให้ผลผลิตในระยะเวลาสั้น และระยะยาว
(16)	MS ผลของพืชสวนที่ให้ผลผลิตระยะยาว	แม้ราคาพืชชนิดใดตกต่ำ ก็ยังมีผลผลิตพืชอื่นทดแทน
(17)	LS บริเวณการทำประมง	นอกจากนี้ได้แบ่งพื้นที่ทำการประมงจำนวน 4 ไร่ 1 งาน
(18)	MS บ่อปลาในร่องสวน	มีการเลี้ยงปลาในบ่อ เลี้ยงในร่องสวน
(19)	MS บ่อปลาในนาข้าว	และเลี้ยงในนาข้าว
(20)	MS ปลานิล/ปลาดุก	ปลาที่เลี้ยงมีทั้งปลานิลและปลาดุก โดยไม่ต้องให้อาหาร โดย
(21)	MS บริเวณรอบบ่อมีพืช	ปลูกพืชที่ให้ความชื้นและเป็นอาหารของปลาได้
(22)	LS บ่อเลี้ยงกบ	นอกจากนี้มีบ่อสำหรับเลี้ยงกบ
(23)	MS บ่อเลี้ยงกบคอนโด	หรือเลี้ยงในยางรถที่เรียกว่า กบคอนโด
(24)	MS กบ	เพื่อกินแมลง นำมาขายได้อีกด้วย
(25)	MS บ้านพักอาศัย โรงเรียน	พื้นที่ที่เหลือจากการทำนา ทำไร่หรือทำสวน ทำการประมงแล้ว จะเป็นที่อยู่อาศัยและโรงเรือนประมาณ 1 ไร่
(26)	MS ไก่และเป็ด	จะเลี้ยงเป็ดและเลี้ยงไก่เพื่อบริโภคและจำหน่าย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(27)	MS ผลผลิตที่ได้จากการเกษตร	เกษตรทฤษฎีใหม่ที่นายยวง เขียวนิล ได้นำมาใช้เพื่อให้ผลผลิตเพียงพอต่อการบริโภคและสามารถจัดทำจำหน่ายได้แล้ว
(28)	MS เศษใบไม้ ใบหญ้า CU ฟาง	ยังนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์
(29)	LS การทำถ่านหุงข้าว	เช่น การนำกิ่งไม้หรือต้นไม้ที่ตัดทิ้งมาทำเป็นถ่านใช้หุงต้ม และนำมาจำหนายเพิ่มรายได้ ยังเป็นการอนุรักษ์พลังงานทดแทนมาใช้ถ่านแทน
(30)	MS การเพาะเห็ดฟาง	นำฟางข้าวมาเพาะเห็ดฟาง
(31)	LS การรวบรวมเศษใบไม้ MS การทำปุ๋ยหมัก	นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ใบหญ้า ซากของพืชผลที่ไม่มีประโยชน์มาทำปุ๋ยหมักไว้ใช้ในที่ดิน
(32)	CU มูลไก่ มูลปลา MS การทำปุ๋ยน้ำ	ยังมีการนำมูลของสัตว์ เช่น มูลปลา มูลไก่ มาทำเป็นปุ๋นน้ำ เพื่อบำรุงดินต่อไป
(33)	MS การทำน้ำส้มดั่นไม้	นอกจากนี้ ยังมีการแปรรูปพืชสวนครัว โดยนำสะเดาและพืชที่อยู่ในท้องถิ่นมาทำสารไร่แมลงเรียกว่า น้ำส้มดั่นไม้
(34)	LS พื้นที่เก็บน้ำ	ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของไร่ศรียวงจะมีพื้นที่สำหรับเก็บน้ำเพื่อใช้ตลอดปี ในพื้นที่นี้มีน้ำที่มากพอจะใช้เลี้ยงพืชผลทางการเกษตรและพืชไร่ และนำน้ำมาใช้ในการทำนา
(35)	MS นายยวงทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเกษตรในด้านต่าง ๆ	นายยวง เขียวนิล เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นบุคคลสำคัญทางการเกษตรนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้โดยใช้ความพอประมาณ
(36)	MS นายยวงใส่ปุ๋ยหมักหรือเก็บผลผลิต	การประกอบอาชีพและลงทุนหลักพึ่งตนเองทั้งแรงงานและทุน

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(37)	MS นายยวงใส่ปุ๋ยหมักหรือเก็บผลผลิต	การรู้จักประหยัดโดยการปลูกพืชผักสวนครัว
(38)	CU ปลา MS ไก่/เป็ด	เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เพื่อประกอบอาหาร ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตัวเองและผู้อื่น
(39)	LS นายยวงกำลังขุดดินลงดินได้	มีความภูมิกัน คือ ทำการเกษตรผสมผสาน ปลูกพืชที่ให้ผลผลิตพืชอื่นทดแทนกัน
(40)	MS นายยวงกับการเพาะเห็ดฟาง	การมีคุณธรรม คือ การเดินตามทางสายกลาง หลักความไม่ประมาท เช่น
(41)	MS นายยวงใส่ปุ๋ยหมักในดิน LS พื้นนา พื้นไร่ FO/FI	ไม่เร่งผลผลิตจนผิดธรรมชาติ มีความขยัน ประหยัด และพึ่งตนเอง
CG1	ป้ายภาพศูนย์ศรียวง ขอขอบคุณ ครูยวง เขียวนิล ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร	FI ดนตรีประจำรายการ
CG2	ผลิตรายการโดย รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ FO	FO

หน่วยประสบการณ์ที่ 2
การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
2. การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	2.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน	2.1.1 การศึกษาการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 2.1.2 การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน
	2.2 การปฏิบัติการทำหัวโขน	2.2.1 การปั้นใบหน้าของหัวโขน 2.2.2 การตกแต่งหัวโขน

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 2.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขน

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
2.1.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม (การทำหัวโขน) ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3ชมวีดิทัศน์ เรื่อง “การทำหัวโขน” 1.4 บันทึกสาระสำคัญ 1.5 ศึกษาที่มุมหนังสือเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและเศรษฐกิจพอเพียง
	2. สรุปสาระสำคัญ	2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน-5 คน 2.2 กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสรุป 2.3 เขียนสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวข้อเรื่อง
2.1.2 การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน	1. จัดหาวัสดุที่ใช้ในการทำหัวโขน	1.1 จัดหากระดาษ 1.2 จัดหาสนุกใบตองแห้ง/ใบลาน/ใบจาก 1.3 จัดหาน้ำมันยาง 1.4 จัดหาปูนแดง 1.5 จัดหาชันแดง ชันยาง

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
		1.5 จัดหาทองคำเปลว 1.6 จัดหากระจกสี 1.7 จัดหาพลอยกระจก 1.8 จัดหาหนังวัวแห้ง 1.9 จัดหาสีฝุ่น 1.10 จัดหากาว 1.11 จัดหาแป้งเปียก 1.12 จัดหายางมะเดื่อ 1.13 จัดหาลวดขนาดต่าง ๆ
	2. จัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน	2.1 จัดหาแม่พิมพ์หินสบู่ 2.2 จัดหามีดตัดกระดาษ 2.3 จัดหาเพชรกระจก 2.4 จัดหากรรไกร 2.5 จัดหาเข็มเย็บ 2.6 จัดหาผ้า 2.7 จัดหาด้าย 2.8 จัดหาเขียงไม้ 2.9 จัดหาแปรงทาสี 2.10 จัดหาพู่กัน

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ประสบการณ์หลักที่ 2.2 การปฏิบัติการทำหัวโขน

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
2.2.1 การปั้นใบหน้าของหัวโขน	1. ปิดหุ่น	1.1 เลือกหุ่นที่ทำหัวโขนกลุ่มละ 1 อัน 1.2 ฉีกกระดาษถุงปูน 1.3 ตัดเป็นสี่เหลี่ยมขนาดย่อมกว่าฝ่ามือ 1.4 ทาแป้งเปียกให้ทั่ว 1.5 ปิดกระดาษทับซ้อนกัน 2-3 แผ่น 1.6 ปิดทับลงบนหุ่นเป็นลำดับจนทั่วหุ่นจนมากพอ 1.7 ผึ่งแดดให้สนิท
	2. ถอดหุ่น	2.1 กรีดด้วยมีดตั้งแต่ตรงศีรษะตอนบนให้ขาดเป็นทางลงไปด้านหลังจนสุดขอบกระดาษตอนล่าง 2.2 ถอดศีรษะกระดาษออกจากหุ่น 2.3 เย็บประสานริมกระดาษที่ทดเป็นแนวกั้นให้ติดสนิทกัน 2.4 ปิดกระดาษทับแนวตั้งด้านนอก 2.5 ปิดกระดาษทับแนวตั้งด้านในให้เรียบ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
		2.6 ตัดริมส่วนของล่างของศีรษะ
	3. ปฏิบัติการปั้นใบหน้าหัวโขน	3.1 ใช้รักตีลายทำให้อ่อน 3.2 ปั้นส่วนคิ้ว ตา จมูก ปาก ขอบคาง 3.3 ปั้นส่วนเกี่ยวก้อยรักร้อง 3.4 ปั้นกระจังซุ้มล้อมจอมชฎามงกุฎ
2.2.2 การตกแต่งหัวโขน	1. ลงรักปิดทอง	1.1 ตีพิมพ์เป็นลวดลายโดยใช้รักตีลาย 1.2 ติดลวดลายประดับบนหน้า 1.3 ทารักน้ำเกลี้ยงทับส่วนที่เป็นลวดลาย 1.4 ปิดด้วยทองคำเปลวมาปิดทับ
	2. ประดับกระจกหรือพลอยกระจก	2.1 ติดกระจกหรือพลอยกระจกให้ติดกับตัวลายที่ปิดทองคำเปลว 23.2 ทาด้วยรักลงตรงตำแหน่งที่จะประดับกระจกหรือพลอยกระจก
	3. ระบายสีและเขียนส่วนละเอียด	3.1 ระบายสีบนใบหน้า 3.2 เขียนส่วนรายละเอียดเพิ่มเติม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
	4. เสนอผลงาน	4.1 รายงานผลงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุป 4.4 เขียนเรียงความเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เวลา 4 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	**ประสบการณ์รอง**
2.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน	2.1.1 การศึกษาการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
	2.1.2 การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน
2.2 การปฏิบัติการทำหัวโขน	2.2.1 การปั้นใบหน้าของหัวโขน
	2.2.2 การตกแต่งหัวโขน

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ "การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขนได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ "การปฏิบัติการทำหัวโขน" แล้ว นักเรียนสามารถปั้นใบหน้าของรูปโขนและตกแต่งหัวโขนได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 2 เรื่อง การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมีกิจกรรม 2 อย่างที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน และ (2) การปฏิบัติการทำหัวโขน ใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 4 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขนและการปฏิบัติการทำหัวโขนต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี มารวมกลุ่มกันเพื่อทำหัวโขนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนักเรียนต้องเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขนและการปฏิบัติการทำหัวโขน

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

- **วัตถุประสงค์** มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถอธิบายการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขนได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถปั้นใบหน้าของหัวโขนและตกแต่งหัวโขนได้ถูกต้อง

- **ประสบการณ์** ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน และ (2) การปฏิบัติการทำหัวโขน

- **บริบท** ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 4 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กรรไกร เข็ม เย็บ ด้าย แปรงทาสี มีดตัดกระดาษ (คัตเตอร์) และพู่กันขนาดต่าง ๆ

- **สถานการณ์** นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ร่วมกลุ่มกันในชุมชนเพื่อทำหัวโขนสืบสานและอนุรักษ์ของไทย โดยนักเรียนต้องเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขนและปฏิบัติการทำหัวโขน

- **ภารกิจ/งาน** ในการเผชิญประสบการณ์ครอบคลุม รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สรุปสาระสำคัญ ศึกษาวัสดุที่ใช้ในการทำหัวโขน จัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน ปิดหุ่น ถอดหุ่น ปฏิบัติการปั้นใบหน้าหัวโขน ปั้นรักตีลาย ลงรักปิดทอง ประดับกระจกหรือพลอยกระจก ระบายสีและเขียนส่วนละเอียด และเสนอรายงาน

- **สื่อที่ใช้** ได้แก่ ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ วีดิทัศน์ และของจริง

- **การประเมิน** เป็นการประเมินจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ และประเมินภารกิจและงานในระหว่างทำ คือ บันทึกสาระสำคัญ เขียนสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวเรื่อง ชิ้นงานคือ การทำหัวโขน เขียนลวดลาย และสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน และ (2) การปฏิบัติการทำหัวโขน

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขนและการปฏิบัติการทำหัวโขน

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ นักเรียนต้องรายงานผลการศึกษาการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการปฏิบัติการทำหัวโขน

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน
2. แบบฝึกปฏิบัติ	2. มุมวัสดุและอุปกรณ์
3. วีดิทัศน์	3. มุมหนังสือ
4. ของจริง (วัสดุและเครื่องมือการทำหัวโขน)	4. มุมแสดงผลงาน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

2. จากบันทึกสาระสำคัญ การเขียนสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวเรื่องชิ้นงาน คือ การทำหัวโขน เขียนรายงาน และสังเกตจากพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แผนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เวลา 2 ชั่วโมง

ประสบการณ์หลักที่ 2.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสบการณ์เรื่อง "การศึกษาการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่น การทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และการทำหัวโขนได้ถูกต้อง

2. เมื่อเผชิญประสบการณ์ เรื่อง "การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน" แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขนได้ถูกต้อง

ประสบการณ์และบริบท

ก. ประสบการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนเมื่อผ่านประสบการณ์การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขนแล้ว นักเรียนสามารถเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขนได้ถูกต้อง

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนได้ศึกษาการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน ที่ห้องเรียน มุมหนังสือ และมุมวัสดุและอุปกรณ์ นักเรียนต้องจัดหา กระดาษ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ร่วมกลุ่มกันในชุมชนเพื่อทำหัวโขนสืบสานและอนุรักษ์ของไทย โดยรูปแบบการเผชิญประสบการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ (1) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำหัวโขนภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และ (2) จัดหาวัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขน

สิ่งที่ต้องพึงระวังในการเผชิญประสบการณ์

1. ในระหว่างตรวจสอบเครื่องมือต้องระวังไม่ให้หล่นทับขานักเรียน

2. ไม่ควรนำเครื่องมือที่เป็นของแหลมมาเล่น เช่น กรรไกร เข็ม ฯลฯ

ประสบการณ์หลักที่ 1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น นายยวง เขียวนิล)

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอนวยความสะดวก	การประเมิน
1.1.1 การเตรียมการดูงาน	1. ศึกษาวีดิทัศน์เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเกษตรทฤษฎีใหม่	1.1 ชมวีดิทัศน์ เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ	SDL/TDL SDL	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่	ห้องเรียน	วีดิทัศน์ แบบฝึกปฏิบัติ	เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ (เครื่องโปรเจคเตอร์	จากการบันทึกสาระสำคัญ
	2. ศึกษาประมวลสาระ เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่	2.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ	SDL/TDL SDL	เกษตรทฤษฎีใหม่	ห้องเรียน	ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ	-	จากการบันทึกสาระสำคัญ
	3. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษาดูงาน	3.1 แบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน 3.2 ศึกษาการแบ่งพื้นที่ในการเกษตรทฤษฎีใหม่	PDL/SDL PDL		ห้องเรียน			พฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอนวยความสะดวก	การประเมิน
		3.3 ศึกษาเกษตรผสมผสาน	PDL					
		3.4 ศึกษาการนำของที่เหลือใช้ในการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์	PDL					
		3.5 ศึกษาการเพิ่มรายได้จากการเกษตร	PDL					
		3.6 ศึกษาการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง	PDL					
		3.7 มอบหมายงานในกลุ่มให้แต่ละคนต้องศึกษา	PDL					

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	4. เตรียมสิ่งของที่ใช้ในการศึกษาดูงาน	4.1 จัดหากระดาษ ปากกา ดินสอ 4.2 จัดหากล้องบันทึกภาพ 4.3 จัดหาหมวก	PDL/SDL PDL/SDL PDL/SDL			กระดาษ ปากกา ดินสอ กล้องบันทึกภาพ หมวก		
1.1.2 การดำเนินการดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่	1. เดินทางไปดูงาน	1.1 ฟังการปฐมนิเทศ 1.2 ขึ้นรถเพื่อไปดูงานอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี (ศูนย์ศรียวง)	SDL/TDL SDL/TDL		ศูนย์ศรียวง			
	2. ปฏิบัติการดูงาน	2.1 ฟังการบรรยายของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล) 2.2 ดูงานพื้นที่ทำนา 2.3 ดูงานพื้นที่ทำไร่	SDL/TDL SDL SDL		ศูนย์ศรียวง			

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		2.4 ดูงานพื้นที่ทำสวน	SDL					
		2.5 ดูงานพื้นที่การเลี้ยงสัตว์	SDL					
		2.6 ดูงานบ่อน้ำ	SDL					
		2.7 ดูงานการเผาถ่าน	SDL					
		2.8 ดูงานการเพาะเห็ดฟาง	SDL					
		2.9 ดูงานการทำปุ๋ยหมัก	SDL					
		2.10 ดูงานการทำน้ำสกัดชีวภาพ	SDL					
	3. สรุปการดูงาน	3.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากดูงาน	SDL/PDL		ศูนย์ศรียวง			การสรุปจากดูงาน
		3.2 เขียนสรุปการดูงาน	SDL/PDL					

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	4. เสนอผลงาน	4.1 นำเสนอผลงาน 4.2 วิพากษ์ 4.3 สรุป	PDL SDL/PDL/TDL TDL/SDL					จากการเสนอผลงาน

แผนกำกับประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 2.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน

จำนวนผู้เรียน SDL = 20 คน PDL 4 กลุ่ม TDL = 1 คน เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ภาคทฤษฎี 1.2 ภาคปฏิบัติ		ห้องเรียน	15
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท/สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ/งาน 2.5 ชี้แนะแหล่งความรู้/สื่อ 2.6 การประเมิน	ครูผู้สอน	ห้องเรียน	5
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การศึกษาการทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 3.2 การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน	ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ วีดิทัศน์ ของจริง (วัสดุและเครื่องมือ)	ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์	40
4	รายงานความก้าวหน้า	-	-	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	15
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ภาคทฤษฎี 7.2 ภาคปฏิบัติ	-	-	-

เส้นทางการเรียน

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ประสบการณ์หลักที่ 2.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน
ประสบการณ์รองที่ 2.1.1 – 2.1.2 เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

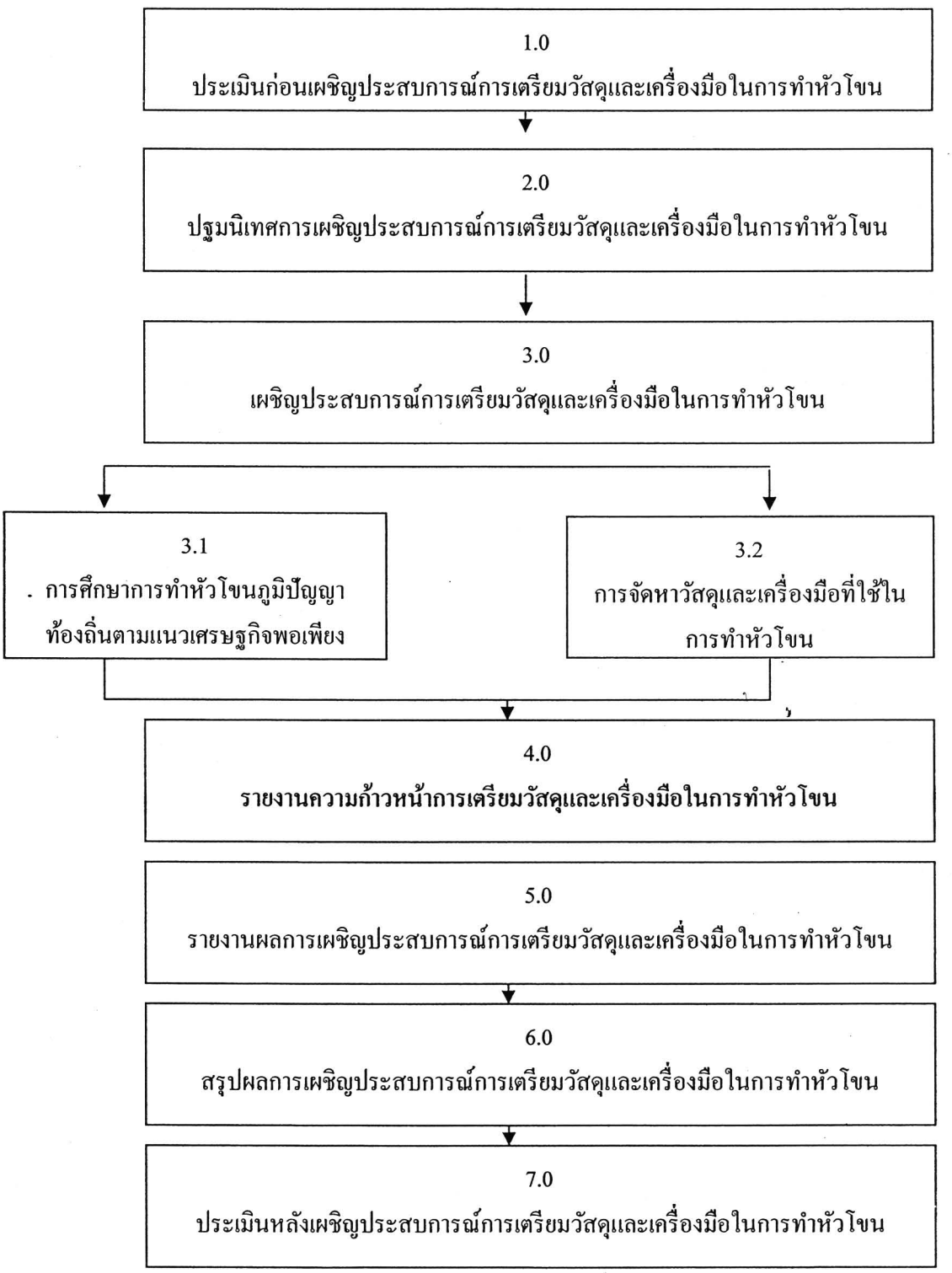

แผนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เวลา 2 ชั่วโมง 30 นาที

ประสบการณ์หลักที่ 2.1 การปฏิบัติการทำหัวโขน

วัตถุประสงค์

1. เมื่อเผชิญประสบการณ์เรื่อง "การปั้นใบหน้าของหัวโขน" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายและปั้นใบหน้าของรูปโขนได้ถูกต้อง

2. เมื่อเผชิญประสบการณ์ เรื่อง "การตกแต่งหัวโขน" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายและแต่งหัวโขนได้ถูกต้อง

ประสบการณ์และบริบท

ก. ประสบการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนเมื่อผ่านประสบการณ์การปฏิบัติการทำหัวโขนแล้ว นักเรียนสามารถทำหัวโขนได้ถูกต้อง

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนปั้นใบหน้าของหัวโขนและตกแต่งใบหน้าของหัวโขนที่ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ นักเรียนต้องจัดหา กรรไกร เข็มเย็บ ด้าย แปรงทาสี มีดตัดกระดาษ (คัตเตอร์) พู่กันขนาดต่าง ๆ

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ร่วมกลุ่มกันในชุมชนเพื่อทำหัวโขนสืบสานและอนุรักษ์ของไทย ในรูปแบบการเผชิญประสบการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนจะต้องปฏิบัติ (1) ปิดหุ่น (2) ถอดหุ่น (3) ปฏิบัติการปั้นใบหน้า (4) ตกแต่งหัวโขน และ (5) เสนอผลงาน

สิ่งที่ต้องพึงระวังในการเผชิญประสบการณ์

1. ในระหว่างทำหัวโขนระวังกรรไกร และคัตเตอร์กรีดเข้าตัวนักเรียน

2. ระวังหัวโขนที่นักเรียนปั้นตกทับขา

ประสบการณ์หลักที่ 2.2 การปฏิบัติการทำหัวโขน

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
2.1.1 การปั้นใบหน้าของรูปโขน	1. ปิดหุ่น	1.1 เลือกหุ่นที่ทำหัวโขนกลุ่มละ 1 อัน 1.2 ฉีกกระดาษถุงปูน 1.3 ตัดเป็นสี่เหลี่ยมขนาดย่อมกว่าฝ่ามือ 1.4 ทาแป้งเปียกให้ทั่ว 1.5 ปิดกระดาษทับซ้อนกัน 2-3 แผ่น 1.6 ปิดทับลงบนหุ่นเป็นลำดับจนทั่วหุ่นจนหนาพอ 1.7 ผึ่งแดดให้สนิท	SDL/PDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL	การทำหัวโขน	มุมวัสดุและอุปกรณ์	หุ่น กระดาษ แป้งเปียก แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตจากการทำงานกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	2. ถอดหุ่น	2.1 กรีดด้วยมีดตั้งแต่ตรงศีรษะจากตอนบนให้ขาดเป็นทางลงไปด้านหลังจนสุดขอบกระดาษล่าง	PDL/TDL	การทำหัวโขน	มุมวัสดุและอุปกรณ์	เข็มและด้ายมีดคัตเตอร์แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตจากการทำงานกลุ่ม
		2.2 ถอดศีรษะกระดาษออกจากหุ่น	PDL/TDL					
		2.3 เย็บประสานริมกระดาษที่ขาดเป็นแนวนั้นให้ติดสนิทกัน	PDL/SDL					
		2.4 ปิดกระดาษทับแนวตั้งด้านนอก	PDL/TDL					
		2.5 ปิดกระดาษทับแนวตั้งด้านในให้เรียบ	PDL/TDL					
		2.6 ตัดริมส่วนขอบล่างของศีรษะ	PDL/TDL					

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	3. ปฏิบัติการปั้นใบหน้าหัวโขน	3.1 ใช้ลักตีลายทำให้อ่อน 3.2 ปั้นส่วนคิ้ว ตา จมูก ปาก ขอบคาง 3.3 ประดับส่วนเกี่ยวก้อยรักร้อย 3.4 ประดับกระจัง ซุ้มบนวงล้อมจอมชฎามงกุฎ	PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL			ลักตีลาย แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตจากการทำงานกลุ่ม
2.2.2 การตกแต่งหัวโขน	1. ปั้นรักตีลาย	1.1 ตีพิมพ์เป็นลวดลายโดยใช้รักตีลาย 1.2 ติดลวดลายประดับบนหน้า	PDL/TDL PDL/TDL			พลอยกระจก แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตจากการทำงานกลุ่ม
	2. ลงรักปิดทอง	2.1 ทารักน้ำเกลี้ยงทับส่วนที่เป็นลวดลาย 2.2 ปิดด้วยทองคำเปลวมาปิดทับ	PDL/TDL PDL/TDL			รัก ทองคำเปลว แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตจากการทำงานกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	3. ประดับกระจกหรือพลอยกระจก	3.1 ตัดกระจกหรือพลอยกระจกให้ติดกับตัวลายที่ปิดทองคำเปลว 3.2 ทาด้วยรักลงตรงตำแหน่งที่ประดับกระจกหรือพลอยกระจก	PDL/TDL PDL/TDL	การทำหัวโขน	มุมวัสดุและอุปกรณ์	กระจกสี แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตการณ์ทำงานในกลุ่ม
	4. ระบายสีและเขียนส่วนละเอียด	4.1 ระบายสีบนใบหน้าด้วยสีฝุ่น 4.2 เขียนส่วนรายละเอียดเพิ่มเติม	PDL/TDL PDL/TDL	การทำหัวโขน	มุมวัสดุและอุปกรณ์	สีฝุ่น แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	5. เสนอผลงาน	5.1 นำเสนอผลงาน 5.2 วิพากษ์ 5.3 สรุป 5.4 เขียนเรียงความภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงกับการทำหัวโขน	PDL TDL/SDL/PDL TDL/SDL/PDL SDL			แบบฝึกปฏิบัติ		ผลงานการทำหัวโขน เรียงความเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น

แผนกำกับประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 2.2 การปฏิบัติการทำหัวโขน

จำนวนผู้เรียน SDL = 20 คน PDL 4 กลุ่ม TDL = 1 คน เวลา 2 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ภาคทฤษฎี 1.2 ภาคปฏิบัติ	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท/สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ/งาน 2.5 ชี้แนะแหล่งความรู้/สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การปั้นใบหน้าหัวโขน 3.2 การตกแต่งหัวโขน	ประมวลสาระแบบฝึกปฏิบัติของจริง (วัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขน)	ห้องเรียน มุมวัสดุและอุปกรณ์ มุมแสดงผลงาน	105
4	รายงานความก้าวหน้า	-	-	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	15
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ภาคทฤษฎี 7.2 ภาคปฏิบัติ	-	ห้องเรียน	15

เส้นทางการเรียน

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ประสบการณ์หลักที่ 2.2 การปฏิบัติการทำหัวโขน
ประสบการณ์รองที่ 2.2.1 – 2.2.2 เวลา 2 ชั่วโมง 30 นาที

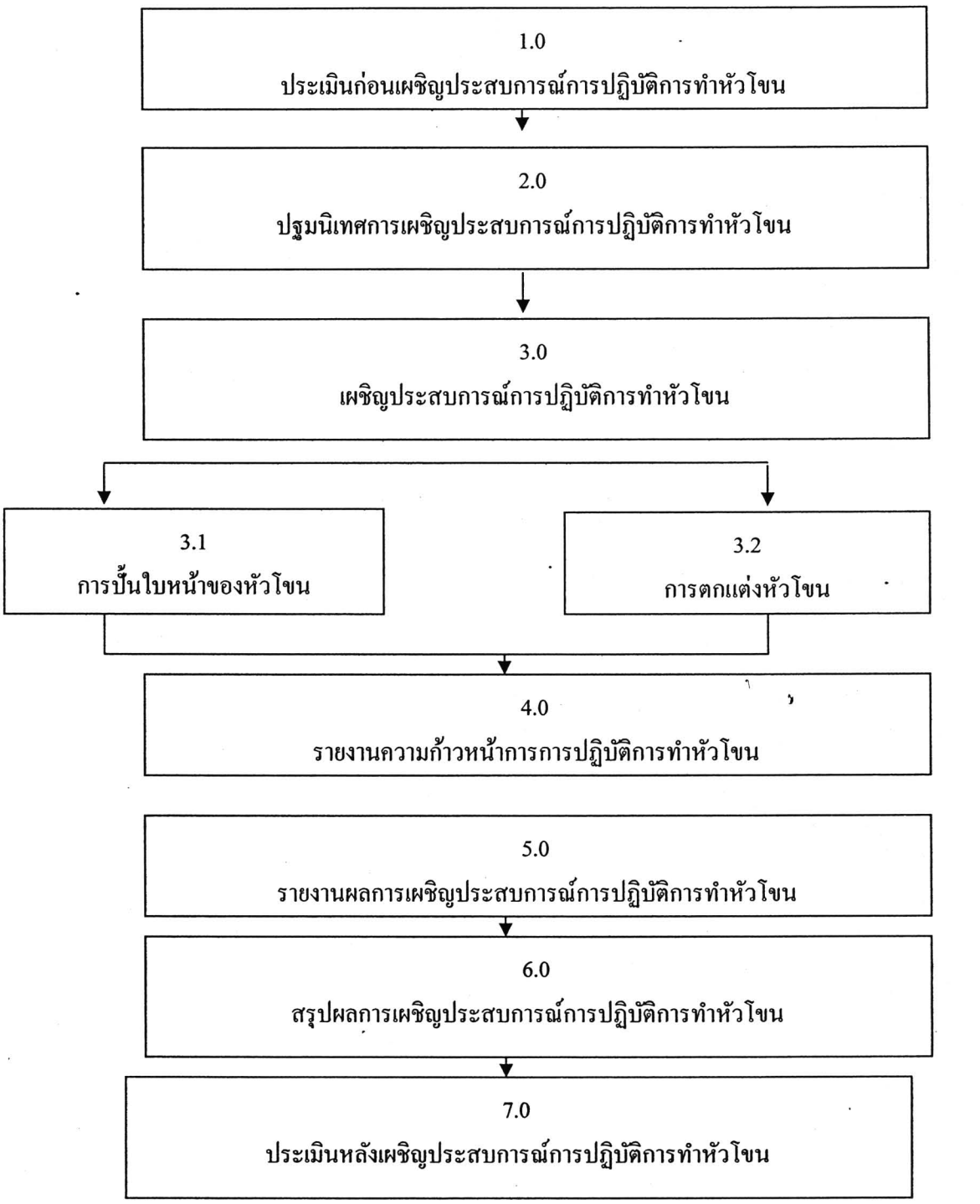

ชุดประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 2

ประมวลสาระ
หน่วยที่ 2 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม (การทำหัวโขน) ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เค้าโครงเนื้อหา

หัวเรื่อง

2.1 เศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การทำหัวโขน

2.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา ความหมาย และหลักสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง "การทำหัวโขน" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายและทำหัวโขนได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษาเรื่อง "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง" แล้ว นักเรียนสามารถระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

นักเรียนเริ่มศึกษาหัวเรื่องที่ 2.1 เศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องที่ 2.1.1 เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้กับประชาชน โดยให้ดำเนินชีวิตแบบพออยู่ พอกิน พอใช้ รู้จักพึ่งตนเอง ด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิต และไม่พึ่งพาปัจจัยภายนอกที่เรามิได้เป็นเจ้าของ

1. ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย โดยทรงมีพระราชหฤทัยที่มุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือผู้ที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม พระองค์ได้นำเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวไปทำการทดลองวัดมงคลชัยพัฒนา ตำบลห้วยบงและตำบลเขาดินพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง ผู้ประกอบการหลายแห่งได้ปิดกิจการลง ทำให้ประชาชนตกงานเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงหาวิธีการที่จะช่วยพสกนิกรที่ประสบปัญหาให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พระองค์จึงได้ทรงพระราชทานพระราชดำรัส เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเป็นแนวทางใหม่จะช่วยแก้ไขปัญหา

2. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

จากพระราชดำรัสในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พอจะสรุปความหมายได้ดังนี้

เศรษฐกิจ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิต การแจกจำหน่าย และการบริโภคของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาค

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความพอดี พออยู่พอกินกับตัวเองตามอัตภาพไม่อดอยาก และสามารถพึ่งพาตนเองได้

โดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียง จึงหมายถึง ความสามารถของชุมชม เมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้ โดยจะต้องรู้จักพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ และไม่พึ่งพาการผลิตอื่น ๆ ที่ตนเองไม่ได้เป็นเจ้าของ

สำหรับสหประชาชาติได้ให้ความหมายของ เศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นความสมดุล ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำนึกในคุณธรรม และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอที่จะต้านทาน และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกระแสโลภาภิวัตน์ (สหประชาชาติ, 2549: 1)

3. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมีดังนี้ คือ (1) การพึ่งพาตนเอง (2) การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และ (3) หลักการจัดการ

3.1 การพึ่งพากันเอง

ลักษณะสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และไม่เป็นภาระของผู้อื่น ควรพึ่งพาตนเอง คือ การรู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด โดยสามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างไม่ฟุ้งเฟ้อและพอเพียงกับตน

3.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก

หลักการเศรษฐกิจพอเพียงจะให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้านให้มีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง สมาชิกในชุมชนต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความสามัคคี ทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3 หลักการจัดการ

การดำเนินชีวิตในแนวเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีการจัดการบริหารที่ดี มีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างชาญฉลาด พร้อมทั้งหาวิธีการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรในการประกอบอาชีพ ยึดหลักในการมุ่งลดการจ่าย การนำทรัพยากรมาใช้นั้นควรจะรู้ถึงคุณค่า คุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

โดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้ โดยจะต้องรู้จักพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ และไม่พึ่งพาการผลิตอื่น ๆ ที่ตนเองไม่ได้เป็นตัวเอง หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงครอบคลุม การพึ่งพาตนเอง การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และหลักการจัดการ

เรื่องที่ 2.1.2 การทำหัวโขน

การทำหัวโขนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ หัวโขนจะนำมาใช้เล่นโขนต่อไป วิธีการทำหัวโขนตามขนบนิยมอันมีมาแต่ก่อน และยังถือปฏิบัติจนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์

1. วัสดุที่ใช้ในการทำหัวโขน

วัสดุที่ใช้ในการทำหัวโขน ได้แก่ กระดาษสา กระดาษข่อย กระดาษฟาง จะใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือใช้ถุงปูนซึ่งเป็นกระดาษที่มีความเหนียว รักน้ำเกลี้ยง และรักตีลาย สมุกใบตองแห้ง สมุกใบลาน สมุกใบจาก โดยใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง น้ำมันยาง ปูนแดง ขันแดง ชันผง องค์คำเปลว กระจกสี พลอยกระจก หนังวัวแห้ง สีฝุ่น กาว แป้งเปียก ยางมะเดื่อ และลวดขนาดต่าง ๆ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน

เครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน ได้แก่ แม่พิมพ์หินสบู่ ไม้ตีกระยัง ไม้เสนียด ไม้คลึงรัก มีดตัดกระดาษ เพชรกระจก กรรไกร เข็มเย็บ ผ้า และด้าย สิ่วหน้าต่าง ๆ และตุ๊ดตู่ เขียงไม้ แปรงทาสีและพู่กันขนาดต่าง ๆ

3. ขั้นตอนในการทำหัวโขน

การทำหัวโขนมีขั้นตอนดังนี้ คือ (1) การเตรียมวัสดุ (2) การเตรียมหุ่น (3) การปิดหุ่น (4) การถอดหุ่น (5) การปั้นใบหน้าหัวโขน (6) การปั้นรักตีลาย (7) การประดับกระจกหรือพลอยกระจก และ (8) การระบายสีและเขียนส่วนละเอียด

3.1 การเตรียมวัสดุ วัสดุที่จะต้องจัดเตรียมสำหรับทำเป็นลวดลายต่าง ๆ ประดับตกแต่งทำหัวโขนแต่ละแบบ ๆ คือ รักตีลาย ต้องเตรียมไว้ใช้พอแก่งาน รักดีลาย ประกอบด้วย รักน้ำเลี้ยง ชัน น้ำมันยาง ผสมหัวด้วยกัน เอาขึ้นตั้งไฟอ่อน ๆ เคี่ยวไปจนงวดเหนียวพอเหมาะแก่การเอาลงน้ำในแม่พิมพ์หิน ทำเป็นลวดลาย ซึ่งแข็งตัวแล้วไม่เปลี่ยนแปลง

3.2 การเตรียมหุ่น หุ่นในที่นี้ คือ หุ่นหัวดานแบบต่าง ๆ ซึ่งใช้เป็นต้นแบบสำหรับทำหัวโขน หุ่นนี้ใช้เป็นต้นแบบจะใช้กระดาษปิดทับให้ทั่วแล้วถอดออกเป็นหัวโขน ซึ่งภายในกลวงเพื่อที่จะสวมครอบศีรษะได้พอเหมาะ หุ่นหวัดขนชนิดสวมครอบศีรษะและปิดหน้ามักจะทำเป็น หุ่นที่จะมีเค้ารอย ตา จมูก ปาก และขมวดผม

3.3 การปิดหุ่น เป็นการปิดกระดาษทำหัวโขน การปิดกระดาษทับลงบนหุ่นนี้ เรียกว่า "พอกหุ่น หรือ ปิดหุ่น" คือ การเอากระดาษเป็นสี่เหลี่ยมขนาดย่อยกว่าฝ่ามือเล็กน้อย นำมาทาแป้งเปียกแล้วปิดกระดาษทับซ้อนกันสัก 2-3 แผ่น จึงเอาไปปิดทับลงบนหุ่นเป็นลำดับกันไปจนทั่วหุ่นศีรษะแบบ

นั้น ทำเช่นนี้หลายชั้นให้หนาพอที่จะทรงตัวอยู่ได้ เอาหุ่นที่ปิดกระดาษเรียบร้อยแล้วตั้งผึ่งแดดให้แห้งสนิท

3.4 การถอดหุ่น การเอาศีรษะออกจากหุ่นโดยการใช้มีดปลายแหลมกรีดตรงศีรษะกระดาษจากตอนบนให้ขาดเป็นทางลงไปด้านหลังจนสุดขอบกระดาษตอนล่าง จึงถอดศีรษะออกจากหุ่น ศีรษะกระดาษซึ่งถอดออกจากหุ่นแล้วต้องจัดการเย็บประสานริมกระดาษที่ขาดเป็นแนวนั้นให้ติดสนิทกัน แล้วปิดกระดาษทับแนวตั้งด้านนอกและด้านในให้เรียบ จึงตัดริมส่วนขอบล่างของศีรษะให้เรียบร้อย พอเสร็จในขั้นนี้จะได้ศีรษะกระดาษที่เรียกว่า "กะโหลก" พร้อมที่จะนำมาปั้น

3.5 การปั้นใบหน้าหัวโขน เป็นขั้นตอนทำส่วนละเอียดต่าง ๆ คือ การใช้ลักตีลายทำให้อ่อนตัวลงบนกะโหลก ทำส่วนคิ้ว ตา จมูก ปาก ขอบคางให้ได้รูปชัดเจนและแสดงอารมณ์ของใบหน้านั้น ทำประจำในส่วนต่าง ๆ เช่น ประดับกระจังซุ้มบนวงล้อมจอมชฎามกุฎ ในขั้นนี้ทำส่วนหูสำหรับศีรษะยักษ์ ทำกรรเจียกจอนหู สำหรับประกอบชฎาและมกุฎ

3.6 การนำรักตีลาย ใช้รักตีลายตีพิมพ์เป็นลวดลายติดประดับให้ตรงตำแหน่งบนกระโหลกและที่ปั้นหน้าที่จะเป็นหัวโขนขั้นหนึ่ง

3.7 การลงรักปิดทอง เป็นการตกแต่งหัวโขนให้สวยงาม ใช้รักน้ำเกลี้ยงทาทับส่วนที่ทำเป็นลวดลายต่าง ๆ ปล่อยให้รักแห้งสนิท จากนั้นนำทองคำเปลวมาปิดทับ บนนั้นที่ได้ทารักไว้จนทั่ว

3.8 การประดับกระจกหรือพลอย เป็นการตกแต่งส่วนละเอียดให้มีขึ้นในลวดลายให้เกิดเป็นประกายแวววาว เมื่อรับแสงสว่าง ทำให้ดูคล้ายประดับด้วยอัญมณีต่าง ๆ การประดับกระจกหรือการประดับพลอยกระจก ทำให้ติดกับตัวลายต่าง ๆ ที่ปิดทองคำเปลวไว้แล้วนั้นได้ด้วย การใช้เทือกรักทาบาง ๆ ลงตรงตำแหน่งที่จะประดับกระจกหรือพลอยนั้น เทือกรักก็ยึดชิ้นกระจกหรือพลอยนั้นติดทนอยู่นาน

3.9 การระบายสีและเขียนส่วนละเอียด เป็นขบวนการทำหัวโขนขั้นหลังที่สุด โดยก่อนที่จะระบายสีและเขียนส่วนละเอียดบนใบหน้า ต้องใช้กระดาษปิดทับเนื้อที่ในวงหน้าทั้งหมดให้ทั่วเสียขั้นหนึ่งก่อน แล้วผึ่งให้แห้งสนิทจึงจัดการระบายและเขียนสี มักใช้สีฝุ่นผสมกาวกระถิน เรียกว่า สีน้ำกาล หรือสีฝุ่น สีชนิดนี้มีคุณลักษณะสดใส และนุ่มนวล

โดยสรุป ขั้นตอนในการทำหัวโขน ประกอบด้วย การเตรียมวัสดุ การเตรียมหุ่น การเปิดหุ่น การถอดหุ่น การปั้นใบหน้าโขน การปั้นรักตีลาย การประดับกระจกหรือพลอยกระจก และการระบายสีและเขียนส่วนละเอียด

เรื่องที่ 2.1.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องที่ 2.1.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

นายนัตที รอดไทย ปัจจุบันอายุ 58 ปี เป็นภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมการทำหัวโขนได้รับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 บิดาและมารดามีอาชีพทำสวนที่อัมพวา จังหวัดราชบุรี ได้รับการถ่ายทอดการทำหัวโขนจากผู้เป็นน้า คือ อาจารย์โจหลุยส์หรือครูสาคร หยั่งเขียวสด ยึดอาชีพการทำหัวโขนเป็นเวลา 40 ปี และช่วงชีวิตของนายนัตที ได้ทำหัวโขนมาจำนวนมากมายจนนับไม่ถ้วน ตลอดชีวิตของการสืบสานและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ การจัดการพึ่งพาตนเอง ทำกันภายในครอบครัว มีลูกหลานมาช่วยทำแล้ว ยังนำหลักการพึ่งพากันเองเป็นหลัก มีการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชนมาช่วยกันทำหัวโขนเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน จะเห็นได้ว่าในหมู่บ้านมีหลายหลังคาเรือนที่ยึดอาชีพทำหัวโขนแบบครบวงจร หรือรับจ้างทำหัวโขนในบางส่วน

นอกจากนี้ นายนัตที รอดไทย ยังมีการจัดการบริหารที่ดี กล่าวคือ มีการฝึกงานให้กับผู้สนใจเพื่อให้มีรายได้ จึงมีนักเรียนและนักศึกษาที่มีฐานะยากจนมาฝึกงานกับครูนัตที พวกเขาเหล่านั้นนอกจากจะได้ความรู้ที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้แล้ว ยังมีรายได้เป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนวันละ 150 บาท

หัวโขนที่ครูนัตทีทำมีหลายประเภทมีทั้งตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ เช่น หนุมาน ทศกัณฐ์ ฯลฯ ราคาต้นทุนต่อหัว 500-600 บาท ส่วนผลกำไรประมาณครึ่งหนึ่งของการลงทุน

ครูนัตทีเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้จะนำเป็นแบบอย่างการสร้างผลงานด้านหัตถกรรมและที่สำคัญยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงในการประกอบอาชีพเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

โดยสรุป ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือ นายนัตที รอดไทย ใช้หลักการพึ่งพาตนเอง และหลักการพึ่งพากันเองเป็นหลัก มีการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชนช่วยกัน และการบริหารจัดการที่ดี

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1	FI (ไตเติ้ลรายการ) ภาพหัวโขน CG1 วีดิทัศน์	FI ดนตรีประจำรายการ
	CG2 เรื่อง	
	CG3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำหัวโขน	
	FO	FO
(1)	FI LS หัวโขนจำนวนมาก	FI **บรรยาย** การทำหัวโขนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์และสืบทอด
(2)	MS ครูนทีกำลังทำหัวโขน	ครูนัตที รอดภัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดอาชีพการทำหัวโขนโดยได้รับการถ่ายทอดจากผู้เป็นน้า
(3)	MS ครูนัตทีกำลังปั้นหน้าหัวโขน	คือ ครูสาคร ยังเขียวสด หรือโจนหลุยส์ เป็นเวลา 40 ปี ที่ยึดอาชีพการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจ
(4)	MS ครูนัตทีกำลังตกแต่งหัวโขน	พอเพียงคือใช้หลักการพึ่งพาตนเอง การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และหลักการจัดการที่ดี
(5)	LS วัตถุดิบที่ใช้ในการทำหัวโขน	การทำหัวโขนที่ครูนัตทียึดเป็นอาชีพนั้นต้องใช้วัสดุดิบ วัสดุและอุปกรณ์ ดังนี้
(6)	MS กระดาษ MS รักน้ำเกลี้ยง/รักตีลาย MS สมุกใบตองแห้ง MS น้ำมันยาง MS ปูนแดง/ขันแดง	กระดาษจาก ถุงปูนซึ่งมีความเหนียว รักน้ำเกลี้ยง และรักดีลาย สมุกใบตองแห้ง หรือสมุกใบลาน หรือสมุกใบจาก โดยใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง น้ำมันยาง ปูนแดง ขันแดง

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(6)	MS แป้งข้าวเจ้า MS แคลเซียม MS กระดาษฟาง MS ปูนซีเมนต์ MS หินอ่อน MS หินแม่พิมพ์ลาย MS พู่กัน MS แปรง MS ทองคำเปลว MS สีรองพื้น MS สีน้ำมัน MS สีโปสเตอร์ MS กระดาษถุงปูน MS กาวลาเท็กซ์ กาวเหนียว MS กระจกสี พลอย MS กระดาษหยาบ คัตเตอร์ คีม และลวด	แป้งข้าวเจ้า แคลเซียม กระดาษฟาง ปูนซีเมนต์ หินอ่อน (หินสบู่) หินหล่อ เรซินหรือหินแม่พิมพ์ลาย พู่กัน แปรง ทองคำเปลว สีรองพื้น สีน้ำมัน สีโปสเตอร์ กระดาษถุงปูน กาวลาเท็กซ์ กาวเหนียว กระจกสี พลอย กระดาษทราย คัตเตอร์ คีม ต่าง ๆ และลวด
(7)	LS วัตถุดิบ วัสดุ และอุปกรณ์	เมื่อเตรียมวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำโขนเรียบร้อยแล้ว ก็มาถึงขั้นตอนการทำหัวโขน
(8)	MS คนนวดแป้ง	**ขั้นที่ 1 การผสมแป้ง เพื่อใช้ในการปั้นส่วนต่างบนใบหน้า** ส่วนผสมมีแป้งข้าวเจ้า กระดาษฟาง แคลเซียม และปูนซีเมนต์
(9)	CU ตั้งไฟเคี่ยวแป้ง S/I การผสมแป้ง	จะต้องนำมาผสมคลุกเคล้ากันให้เข้ากันก่อน จากนั้นจึงนำไปตั้งไฟเพื่อเคี่ยว
(10)	MS หุ่นสำหรับทำหัวโขน	**ขั้นที่ 2 การปิดหุ่น** เป็นการนำหุ่นที่เป็นต้นแบบสำหรับทำหัวโขน มาปิดด้วยกระดาษ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(11)	MS ทาเรชิลีน	โดยทาเรชิลีนรอบ ๆ หุ่น
(12)	MS การปิดกระดาษบนหุ่น S/I การปิดหุ่น	นำกระดาษเป็นแผ่นซึ่งมาจากกระดาษถุงปูนปิดหุ่นด้วยแป้งข้าวเจ้า ปิดเป็นแผ่น ๆ ปิดประมาณ 8 ชั้น เพื่อจะให้หัวโขนมีความหนาทรงตัวไม่เบี้ยว การปิดหุ่นหรือเรียกว่า “พอกหุ่น” หรือ “ปิดหุ่น” เมื่อปิดหุ่นเรียบร้อยแล้ว
(13)	MS หุ่นที่ปิดกระดาษตากแดด	นำหุ่นที่เป็นหัวโขนไปตากแดดให้แห้งสนิท
(14)	MS การถอดหุ่นมีดกรีดตรงศีรษะกดเป็นทางลงด้านหลังจนสุดขอบกระดาษตอนล่าง S/I การถอดหุ่น	ขั้นที่ 3 การถอดหุ่น เป็นการเอาศีรษะออกจากหุ่น โดยการใช้มีดปลายแหลมกรีดตรงศีรษะกระดาษจากตอนบนให้กดเป็นทาง ลงไปด้านหลังจนสุดขอบกระดาษตอนล่าง
(15)	CU ถอดศีรษะออกจากหุ่น	จึงถอดศีรษะออกจากหุ่น ศีรษะกระดาษที่ถอดจากหุ่น
(16)	MS ภายในกลวง	ภายในต้องกลวง เพื่อใช้ครอบศีรษะได้พอเหมาะ
(17)	CU ในหน้าหัวโขน	หุ่นนี้จะมีเค้ารอยตา จมูก ปาก และขมวดผม
(18)	MS หุ่นที่ผ่าใช้กาวทา	จากนั้นนำหุ่นหรือหัวโขนมาปิดที่รอยผ่า โดยใช้กาวทาทับรอยที่ผ่าทิ้งไว้ 2-3 นาที
(19)	MS รอยมาต่อแล้วปิดด้วยกระดาษ	ทำรอยต่อให้ติดและใช้กระดาษติดขอบนำมาตากแดดให้แห้ง
(20)	**CU ตัดขอบบนและขอบล่าง**	**เมื่อแห้งแล้วตัดขอบให้เรียบทั้งขอบล่างและขอบบนให้เข้ารูป**
(21)	CU กระดาษปิดรอบที่ตัด	นำกระดาษมาปิดรอบที่ตัดเพื่อไม่ให้กระดาษร่อน
(22)	MS หุ่นที่ปั้นใบหน้าหัวโขนแล้ว	**ขั้นที่ 4 การปั้นใบหน้าหัวโขน** เป็นการทำส่วนต่าง ๆ ลงบนกะโหลกหรือหัวโขนคือ ทำส่วนคิ้ว ตา จมูก ปาก ขอบคาง ให้ได้รูปร่างชัดเจน และแสดงอารมณ์ของใบหน้านั้น

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(23)	CU ทากาวลาเท็กซ์	โดยเริ่มที่ทากาวลาเท็กซ์ที่จะปั้น
(24)	CU ปั้นตาและใส่ลูกตา CU ปั้นคิ้ว ปั้นแก้ม ปั้นจมูก ปั้นหู MS หัวโขนที่ปั้นแล้วตากแดด	จากนั้นปั้นตาใส่ลูกตาเทียม ทำคิ้ว ปั้นแก้ม จมูก ทำหู เมื่อปั้นในส่วนใบหัวโขนครบแล้ว นำไปตากแดด
	S/I การปั้นใบหน้าหัวโขน	
(25)	MS หินสบู่มากดเป็นลวดลาย	**ขั้นที่ 5 ตีลาย** ขั้นนี้จะสร้างลวดลายเพื่อตกแต่งบนหัวโขน โดยนำหินสบู่มากดลาย จากนั้นทากาว
(26)	CU ทากาวนำลายมาติดบนศีรษะ	นำลายมาติดบนศีรษะ
(27)	MS หินลายมากดเพื่อสร้างลาย CU ทากาวนำลายมาติด MS ตากแดดหัวโขน	ใช้หินลายมากดเพื่อสร้างลายอีกแบบหนึ่งมาใส่บนศีรษะเพื่อใส่กระจกเป็นการตกแต่งให้เกิดเป็นประกายแวววาว เมื่อตีลายกระจกเสร็จสิ้นแล้วนำไปตากแดดให้แห้ง
	S/I ตีลาย	
(28)	CU ดินสอพองทาบนหน้าหัวโขน CU กระดาษอัด	**ขั้นที่ 6 ปิดทอง** นำดินสอพองผสมน้ำมาทาที่ใบหน้า เพื่อไม่ให้ปูนลอก จากนั้นใช้กระดาษทรายขัดให้เรียบก่อนทาสี
(29)	CU ทาสีน้ำ	จากนั้นทาสีน้ำเพื่อไม่ให้ร่อนเหมือนรองพื้นทั่วหัวโขน
(30)	CU ทาสีน้ำมัน	แล้วทาสีน้ำมันเพื่อเคลือบให้เป็นเงาสวยงาม
(31)	CU ทาสีเหลือง MS ปิดทอง CU ขยี้ทอง	เมื่อสีน้ำมันแห้งแล้วให้ทาสีเหลืองเพื่อนำทองคำเปลวมาติดให้ทั่ว จากนั้นขยี้ทองคำเปลวให้ติดเป็นเนื้อเดียวกันให้เรียบ
	S/I ปิดทอง	
(32)	MS ติดพลอยกระจก	**ขั้นที่ 7 ประดับกระจก** ส่วนใหญ่จะใช้พลอยกระจกประดับลงลวดลาย เพื่อให้เป็นประกายแวววาว เมื่อรับแสงสว่างคล้ายกับประดับด้วยอัญมณี
	S/I ประดับกระจก	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(29)	MS เขียนลาย S/I เขียนลายและลงสี	**ขั้นที่ 7 เขียนลายและลงสี** เป็นกระบวนการทำหัวโขนขั้นสุดท้าย สีที่ใช้ระบายมักใช้สีปูนจะนุ่มนวล
(30)	LS ครูนทีทำหัวโขน	อาชีพการทำหัวโขนของครูนทียึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือ พึ่งพาตนเองเป็นหลัก
(31)	MS การทำหัวโขน LS ชุมชนทำหัวโขน	และมีการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชุมชนมาช่วยกันทำหัวโขน เพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน
(32)	MS คนทำหัวโขนมีครูนทีคอยสอนให้ทำ FO	นอกจากนั้นครูนทียังถ่ายทอดความรู้ที่ตนเองมีไปยังผู้ที่สนใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลและสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชนต่อไป
	FI CG1 ขอขอบคุณ ครูนัดที รอดภัย ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม	FI ดนตรีประจำรายการ ↓
	CG2 ผลิตรายการโดย รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ FO	↓ FO ดนตรีประจำรายการ

เครื่องมือประเมิน

การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมในการทำงานในกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนตามความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมากหรือดี คะแนนระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง และคะแนนระดับ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

กลุ่มที่.....

ลำดับที่	ความตั้งใจในการทำงาน			การแสดงความคิดเห็นหรือการมีส่วนร่วม			ความรับผิดชอบในการทำงาน			การเสียสละในการทำงาน			การตัดสินใจและการแก้ปัญหา			รวม
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การประเมินชิ้นงาน (การทำหัวโขน)

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดประเมินชิ้นงานตามรายการต่อไปนี้ โดยมีคะแนนที่ให้ระดับ 2 และระดับ 1

กลุ่มที่.....

รายการประเมิน	**ระดับคะแนน**	
	2	**1**
1. รูปทรงของหัวโขน		
1.1 รูปทรงของหัวโขนมีความเหมาะกับใบหน้ากับคิ้ว จมูก ปาก และคาง		
1.2 รูปทรงของหัวโขนไม่เหมาะสมในอวัยวะบางส่วน		
2. การปั้นใบหน้าหัวโขน		
2.1 เหมือนจริง		
2.2 ไม่เหมือนจริง		
3. การตกแต่งลวดลายหัวโขน		
3.1 มีความสวยงามเป็นประกายแวววาว		
3.2 ขาดความเป็นประกายแวววาว		
4. ความประณีต		
4.1 มีความประณีตในการระบายสีและการเขียนส่วนรายละเอียด		
4.2 ขาดความประณีต และเลอะเทอะ		
5. การสวมใส่หัวโขน		
5.1 สวมใส่ได้แข็งแรงมั่นคง		
5.2 สวมใส่ได้แต่จะหลุดออก		

ลงชื่อ.....

(ผู้ประเมิน).....

หน่วยประสบการณ์ 3
การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยประสบการณ์	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
3. การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	3.1 การเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	3.1.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 3.1.2 การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ
	3.2 การปฏิบัติการทำลูกประคบ	3.2.1 การดำเนินการทำลูกประคบ 3.2.2 การดำเนินการใช้ลูกประคบ

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 3.1 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์การทำลูกประคบ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
3.1.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	1. ศึกษาประมวลสาระเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 บันทึกสาระสำคัญ
	2. ศึกษาวีดิทัศน์เรื่อง การทำลูกประคบ	2.1 ชมวีดิทัศน์เรื่องการทำลูกประคบ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ
	3. สรุปสาระสำคัญ	3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน 5 กลุ่ม 3.2 กำหนดหัวเรื่องที่จะสรุป 3.3 เขียนสาระสำคัญในแต่ละหัวข้อเรื่อง
3.1.2 การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	1. จัดหาวัสดุในการทำลูกประคบ	1.1 จัดหาเหง้าไหลหรือหัวไหล 1.2 จัดหาผิวมะกรูด 1.3 จัดหาตะไคร้บ้าน 1.4 จัดหาใบมะขาม 1.5 จัดหาขมิ้นชัน 1.6 จัดหาขมิ้นอ้อย 1.7 จัดหาใบส้มป่อย 1.8 จัดหาเกลือแกง 1.9 จัดหาการบูร 1.10 จัดหาพิมเสน

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
	2. จัดหาอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	2.1 จัดหาผ้าสำหรับห่อลูกประคบ 2.2 จัดหาเชือก 2.3 จัดหาครก 2.4 จัดหามีด 2.5 จัดหาเขียง 2.6 จัดหาช้อน

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 3.2 การปฏิบัติการทำลูกประคบ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
3.2.1 การดำเนินการทำลูกประคบ	1. ผสมสมุนไพร	1.1 หั่นหัวเหง้าไหล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ตะไคร้ และผิวมะกรูด 1.2 โขลกพอหยาบ โดยนำมารวมกัน 1.3 ใส่ใบมะกรูดและใบส้มป่อยมาตำผสมกับเหง้าหัวไหล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย เกลือ การบูร และพิมเสน
	2. ห่อลูกประคบ	2.1 แบ่งตัวยาออกเป็น 2 หรือ 3 ส่วน 2.2 วางผ้าสำหรับห่อ 2.3 ตักตัวยาวางบนผ้า 2.4 ห่อตัวยาให้มีลักษณะก้อนกลม 2.5 เชือกรัดให้แน่น
3.2.2 การดำเนินการใช้ลูกประคบ	1. ใช้ลูกประคบ	1.1 นึ่งลูกประคบในหม้อนึ่ง 15 นาที 1.2 ใช้ลูกประคบแตะที่มือหรือแขนเพื่อดูว่าร้อนหรือยัง 1.3 ประคบลูกประคบกับเพื่อน (เพื่อทดลอง) 1.4 บันทึกผลการประคบ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน
	2. เสนอผลงาน	2.1 จัดแสดงลูกประคบที่มุมแสดงผลงาน 2.2 นำเสนอผลงาน 2.3 วิพากษ์ 2.4 สรุป 2.5 เขียนเรียงความเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับลูกประคบที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง ความยาวไม่เกิน 10 บรรทัด

แผนการสอนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เวลา 4 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
3.1 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	3.1.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 3.1.2 การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ
3.2 การปฏิบัติการทำลูกประคบ	3.2.3 การดำเนินการทำลูกประคบ 3.2.2 การดำเนินการใช้ลูกประคบ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์ "การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายการทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกประคบได้ถูกต้อง
2. หลังจากเผชิญประสบการณ์ "การปฏิบัติการทำลูกประคบ" แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการทำลูกประคบและใช้ลูกประคบได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์ที่ 3 เรื่องการทำลูกประคบ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกประคบ และ (2) การปฏิบัติการทำลูกประคบใช้เวลาในการเผชิญประสบการณ์ 4 ชั่วโมง

ในการศึกษาเรื่องการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบและการปฏิบัติการทำลูกประคบต้องเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม สถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี มารวมกลุ่มเพื่อทำลูกประคบที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นต้องเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกประคบและการปฏิบัติการทำลูกประคบ

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์เรื่องการทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติจำนวน 1 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์

เป็นขั้นชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อ และการประเมิน

-วัตถุประสงค์ มีดังนี้ คือ (1) นักเรียนสามารถอธิบายการทำลูกประคบภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และจัดหาวัสดุและอุปกรณ์การทำลูกประคบได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถดำเนินการทำและใช้ลูกประคบได้ถูกต้อง

-ประสบการณ์ ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ และ (2) การปฏิบัติการทำลูกประตบ

-บริบท ในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 4 ชั่วโมง สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ ตะไคร้ มะกรูด การบูร พิมเสน กระดาษ ดินสอ ปากกา และไม้บรรทัด

สถานการณ์ นักเรียนในฐานะสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรี ได้ร่วมกลุ่มคนในชุมชนเพื่อทำลูกประคบ เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ของไทย โดยนักเรียนต้องเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบและปฏิบัติการทำลูกประคบ

ภารกิจ/งาน ในการเผชิญประสบการณ์ครอบคลุม ศึกษาประมวลสาระเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาวีดิทัศน์เรื่องการทำลูกประคบ สรุปสาระสำคัญ จัดหาวัสดุในการทำลูกประคบ จัดหาอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ ผสมสมุนไพร ห่อลูกประคบ ใช้ลูกประคบ และเสนอผลงาน

สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ วีดิทัศน์ และของจริง

การประเมิน เป็นการประเมินจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ และประเมินภารกิจและงานในระหว่างทำ คือ บันทึกสาระสำคัญ เขียนสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวเรื่องชิ้นงาน คือการทำลูกประคบ เขียนเรียงความ และสังเกตพฤติกรรมจากทำงานกลุ่ม

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์

นักเรียนจะต้องเผชิญประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำลูกประคบ และ (2) การปฏิบัติการทำลูกประคบ

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ และปฏิบัติการทำลูกประคบ

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์นี้แล้ว นักเรียนต้องรายงานผลการศึกษาการทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และปฏิบัติการทำลูกประคบ

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และครูเป็นผู้ดำเนินการชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 7 ประเมินหลังประสบการณ์

ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่องการทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ 2. แบบฝึกปฏิบัติ 3. วีดิทัศน์ 4. ของจริง (วัสดุและอุปกรณ์การทำกิจกรรม)	1. ห้องเรียน 2. มุมวัสดุและอุปกรณ์ 3. มุมหนังสือ 4. มุมเสนอผลงาน

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
2. จากการบันทึกสาระสำคัญ การเขียนสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวเรื่อง ชิ้นงาน คือ การทำลูกประคบ เขียนรายงาน และสังเกตจากพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แผนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เวลา 4 ชั่วโมง
ประสบการณ์หลักที่ 3.1 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณ์เรื่อง "การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนสามารถอธิบายภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

2. หลังจากเผชิญประสบการณ์เรื่อง "การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายและจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบได้ถูกต้อง

ประสบการณ์และบริบท

ก. ประสบการณ์ที่คาดหวัง

เมื่อนักเรียนผ่านการเผชิญประสบการณ์การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบแล้ว นักเรียนเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบได้

ข. บริบทและสถานทการณ์

บริบท

นักเรียนได้ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบที่ห้องเรียน มุมหนังสือ และมุมวัสดุและอุปกรณ์ นักเรียนต้องจัดหา ตะไคร้ มะกรูด การบูร พิมเสน กระดาษ ดินสอ ปากกา และไม้บรรทัด

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกในชุมชนอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ร่วมกลุ่มกันในชุมชนเพื่อทำลูกประคบ เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ของไทย โดยรูปแบบการเผชิญประสบการณ์เป็นกลุ่ม นักเรียนต้องปฏิบัติ 2 ขั้นตอน คือ (1) อ่านประมวลสาระเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง และวีดิทัศน์เรื่อง การทำลูกประคบ และ (2) จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

สิ่งที่พึงระวังในระหว่างการเผชิญประสบการณ์

1. อย่านำสมุนไพรเช่น ตะไคร้ ลูกมะกรูด ฯลฯ มาปาเล่นจะทำให้เกิดอันตรายได้
2. อย่านำเกลือ การบูร ฯลฯ มาโปรยเล่น เข้าตาจะแสบ

ประสบการณ์หลักที่ 3.1 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	เนื้อหา	วิธีการ	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
3.1.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	1. การศึกษาประมวลสาระเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1.2 บันทึกสาระสำคัญ	ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคม	SDL/TDL SDL	ห้องเรียน มุมหนังสือ	ประมวลสาระแบบฝึกปฏิบัติ		จากการบันทึกสาระสำคัญ
	2. ศึกษาวีดิทัศน์เรื่อง การทำลูกประคบ	2.1 ชมวีดิทัศน์เรื่องการทำลูกประคบ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ	การทำลูกประคบ	SDL/TDL SDL	ห้องเรียน	วีดิทัศน์แบบฝึกปฏิบัติ	เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องโปรเจทเตอร์	จากการบันทึกสาระสำคัญ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	เนื้อหา	วิธีการ	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	3. สรุปสาระสำคัญ	3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน 5 กลุ่ม 3.2 กำหนดหัวเรื่องที่จะสรุป 3.3 เขียนสาระสำคัญในแต่หัวเรื่อง		PDL SDL/PDL SDL/PDL	ห้องเรียน	แบบฝึกปฏิบัติ		จากการบันทึกสาระสำคัญในแต่ละหัวเรื่อง
3.1.2 การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	1. จัดหาวัสดุในการทำลูกประคบ	1.1 จัดหาเหง้าไหลหรือหัวไหล 1.2 จัดหาผิวมะกรูด 1.3 จัดหาตะไคร้บ้าน	วัสดุในการทำลูกประคบ	PDL PDL PDL	ห้องเรียนมุมวัสดุและอุปกรณ์	-เหง้าไหลหรือหัวไหล -ผิวมะกรูด -ตะไคร้บ้าน -ใบมะขาม -ขมิ้นชัน -ขมิ้นอ้อย	-ตะกร้า -อ่าง	สังเกตพฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	เนื้อหา	วิธีการ	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		1.4 จัดหาใบมะขาม 1.5 จัดหาขมิ้นชัน 1.6 จัดหาขมิ้นอ้อย 1.7 จัดหาใบส้มป่อย 1.8 จัดหาเกลือแกง 1.9 จัดหาการบูร 1.10 จัดหาพิมเสน		PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL		-ส้มป่อย -เกลือแกง -การบูร -พิมเสน แบบฝึกปฏิบัติ		
	2. จัดหาอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	2.1 จัดหาผ้าสำหรับห่อลูกประคบ 2.2 จัดหาเชือก 2.3 จัดหาครก	อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	PDL/TDL PDL/TDL PDL/TDL		-ผ้า -เชือก -ครก -แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตพฤติกรรมการทำงานในกลุ่ม

เส้นทางการเรียน

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ประสบการณ์หลักที่ 3.1 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ
ประสบการณ์รองที่ 3.1.1 – 3.1.2 เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

1.0
ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

2.0
ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

3.0
เผชิญประสบการณ์การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

3.1
การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

3.2
การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำลูกประคบ

4.0
รายงานความก้าวหน้าการเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

5.0
รายงานผลการเผชิญประสบการณ์การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

6.0
สรุปผลการเผชิญประสบการณ์การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

7.0
ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

แผนกำกับประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 3.1 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

จำนวนผู้เรียน SDL = 20 คน PDL 4 กลุ่ม TDL = 1 คน เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ภาคทฤษฎี 1.2 ภาคปฏิบัติ	-	ห้องเรียน	15
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท/สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ/งาน 2.5 ชี้แนะแหล่งความรู้/สื่อ 2.6 การประเมิน	ครูผู้สอน	ห้องเรียน	5
3	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง 3.2 การจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ	ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ วีดิทัศน์ ของจริง (วัสดุและอุปกรณ์	ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์	40
4	รายงานความก้าวหน้า	-	-	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	15
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ภาคทฤษฎี 7.2 ภาคปฏิบัติ	-	-	-

เส้นทางการเรียน

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ประสบการณ์หลักที่ 3.1 การปฏิบัติการทำลูกประคบ
ประสบการณ์รองที่ 3.2.1 – 3.2.2 เวลา 2 ชั่วโมง 30 นาที

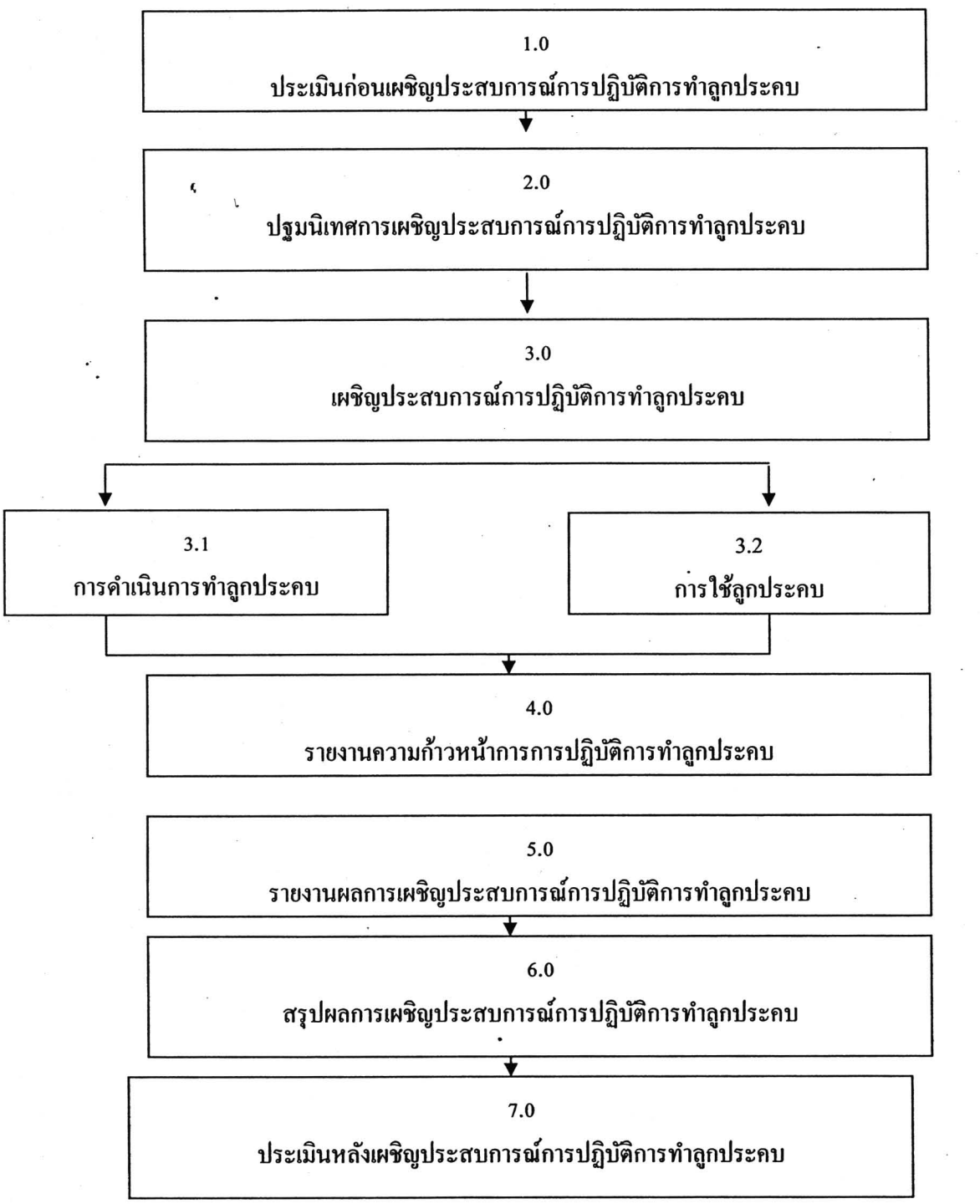

ประสบการณ์หลักที่ 3.2 การปฏิบัติการทำลูกประคบ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
3.2.1 การดำเนินการทำลูกประคบ	1. ผสมสมุนไพร	1.1 หั่นหัวเหง้าไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ตะไคร้ และผิวมะกรูด 1.2 โขลกพอหยาบโดยนำมารวมกัน 1.3 ใส่ใบมะขามและใบส้มป่อยมาตำผสมกับเหง้าหัวไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย เกลือ การบูร และพิมเสน	SDL/PDL SDL/PDL SDL/PDL	การทำลูกประคบ	มุมวัสดุและอุปกรณ์	-ครก -หัวเหง้าไพล ขมิ้นชัน/อ้อย -ตะไคร้ -ผิวมะกรูด -ใบมะขาม -ใบส้มป่อย -เกลือ -การบูร -พิมเสน -เข็ม -มีด -ครก -แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา	บริบท	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	2. ห่อลูกประคบ	2.1 แบ่งตัวยาออกเป็น 2 หรือ 3 ส่วน 2.2 วางผ้าสำหรับห่อ 2.3 ตักวางบนผ้า 2.4 ห่อตัวยาที่มีลักษณะก้อนกลม 2.5 รัดด้ายให้แน่น	SDL/PDL SDL/PDL SDL/PDL SDL/PDL SDL/PDL	การทำลูกประคบ	มุมวัสดุและอุปกรณ์	-ผ้าสำหรับห่อ -เชือกรัด -แบบฝึกปฏิบัติ		สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
3.2.2 การดำเนินการใช้ลูกประคบ	1. ใช้ลูกประคบ	1.1 นึ่งลูกประคบในหม้อนึ่ง 15 นาที 1.2 ใช้ลูกประคบแตะที่มือหรือแขนเพื่อดูว่าร้อนหรือยัง 1.3 ประคบลูกประคบกับเพื่อน (เพื่อทดลอง) 1.4 บันทึกผลการประคบ	SDL/PDL SDL SDL SDL	การใช้ลูกประคบ	ห้องเรียน	หม้อนึ่ง แบบฝึกปฏิบัติ		จากการใช้ลูกประคบ

แผนกำกับประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 3.2 การปฏิบัติการทำลูกประคบ

จำนวนผู้เรียน SDL = 20 คน PDL 4 กลุ่ม TDL = 1 คน เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ลำดับที่	ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ภาคทฤษฎี 1.2 ภาคปฏิบัติ	-	-	-
2	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 2.1 วัตถุประสงค์ 2.2 ประสบการณ์ 2.3 บริบท/สถานการณ์ 2.4 ภารกิจ/งาน 2.5 ชี้แนะแหล่งความรู้/สื่อ 2.6 การประเมิน	-	-	-
3	เผชิญประสบการณ์ 3.2.1 การดำเนินการทำลูกประคบ 3.2.2 การใช้ลูกประคบ	ประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ วีดิทัศน์ ของจริง (วัสดุและอุปกรณ์)	ห้องเรียน มุมหนังสือ มุมวัสดุและอุปกรณ์	105
4	รายงานความก้าวหน้า	-	-	5
5	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	15
6	สรุปผลการเผชิญประสบการณ์	-	-	10
7	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ภาคทฤษฎี 7.2 ภาคปฏิบัติ	-	ห้องเรียน	15

เส้นทางการเรียน

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
ประสบการณ์หลักที่ 3.2 การปฏิบัติการทำลูกประคบ
ประสบการณ์รองที่ 3.2.1 – 3.2.2 เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

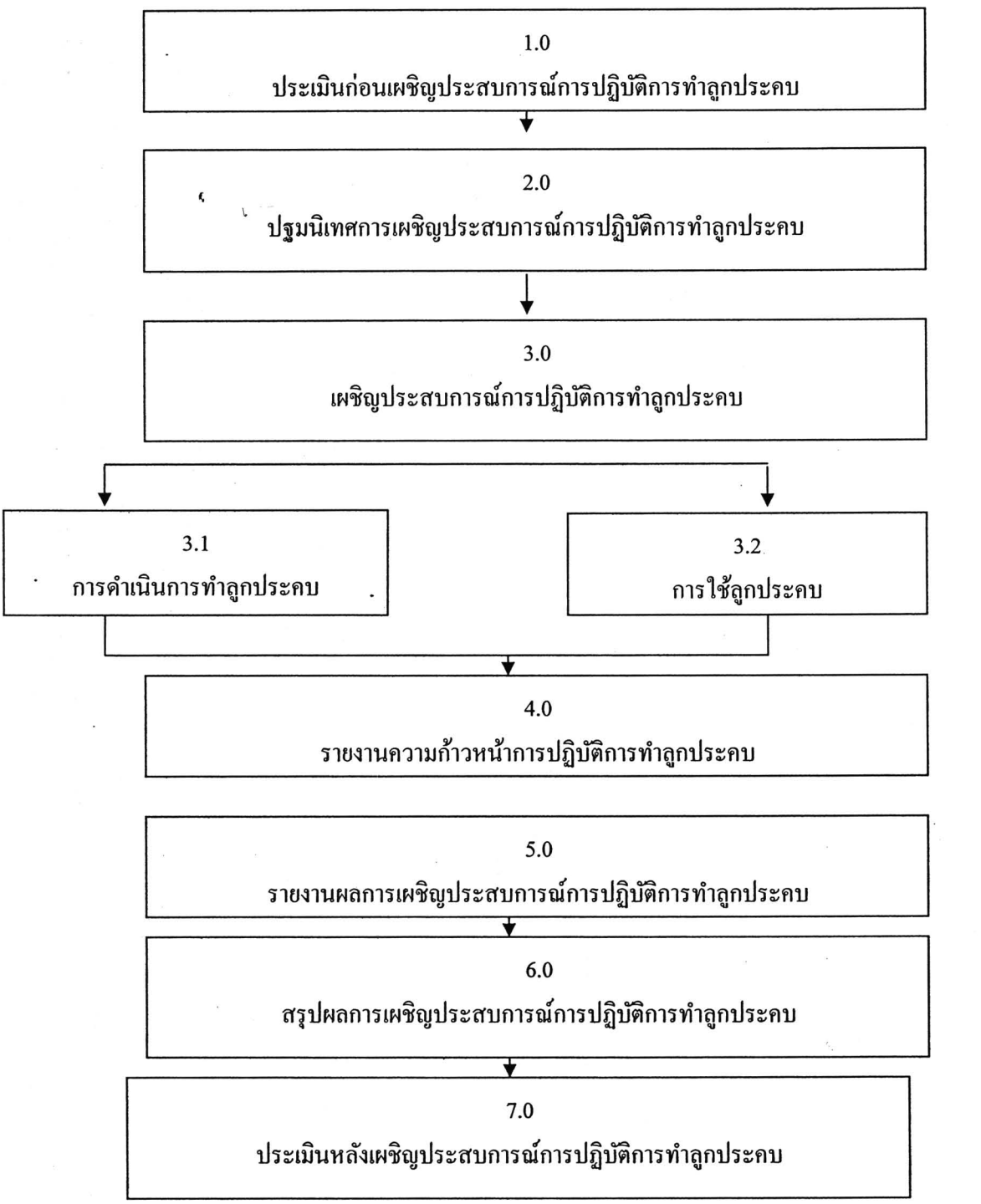

ชุดประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประมวลสาระ
หน่วยที่ 3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

เค้าโครงเนื้อหา

หัวเรื่อง

3.1 เศรษฐกิจพอเพียง

3.2 การทำลูกประคบ

3.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง "เศรษฐกิจพอเพียง" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา ความหมาย และหลักสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง "การทำลูกประคบ" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายและทำลูกประคบได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษาเรื่อง "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง" แล้ว นักเรียนสามารถระบุภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกต้อง

นักเรียนเริ่มศึกษาหัวเรื่องที่ 3.1 เศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องที่ 3.1 เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้กับประชาชน โดยให้ดำเนินชีวิตแบบพออยู่ พอกิน พอใช้ รู้จักพึ่งตนเอง ด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิต และไม่พึ่งพาปัจจัยภายนอกที่เรามิได้เป็นเจ้าของ

1. ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย โดยทรงมีพระราชหฤทัยที่มุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือผู้ที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม พระองค์ได้นำเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวไปทำการทดลองวัดมงคลชัยพัฒนา ตำบลห้วยบงและตำบลเขาดินพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ซึ่งประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง ผู้ประกอบการหลายแห่งได้ปิดกิจการลง ทำให้ประชาชนตกงานเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงหาวิธีการที่จะช่วยพสกนิกรที่ประสบปัญหาให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พระองค์จึงได้ทรงพระราชทานพระราชดำรัส เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อเป็นแนวทางใหม่จะช่วยแก้ไขปัญหา

2. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

จากพระราชดำรัสในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง พอจะสรุปความหมายได้ดังนี้

เศรษฐกิจ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิต การแจกจำหน่าย และการบริโภคของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาค

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความพอดี พออยู่พอกินกับตัวเองตามอัตภาพไม่อดอยาก และสามารถพึ่งพาตนเองได้

โดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียง จึงหมายถึง ความสามารถของชุมชม เมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้ โดยจะต้องรู้จักพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ และไม่พึ่งพาการผลิตอื่น ๆ ที่ตนเองไม่ได้เป็นเจ้าของ

สำหรับสหประชาชาติได้ให้ความหมายของ เศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นความสมดุล ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำนึกในคุณธรรม และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอที่จะต้านทาน และลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกระแสโลภาภิวัตน์ (สหประชาชาติ, 2549: 1)

3. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมีดังนี้ คือ (1) การพึ่งพาตนเอง (2) การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และ (3) หลักการจัดการ

3.1 การพึ่งพาตนเอง

ลักษณะสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงยึดหลักการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน์ และไม่เป็นภาระของผู้อื่น ควรพึ่งพาตนเอง คือ การรู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตมากที่สุด โดยสามารถสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างไม่ฟุ่งเฟ้อและพอเพียงกับตน

3.2 การพึ่งพากันเองเป็นหลัก

หลักการเศรษฐกิจพอเพียงจะให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ให้มีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง สมาชิกในชุมชนต้องมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความสามัคคี ทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3 หลักการจัดการ

การดำเนินชีวิตในแนวเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีการจัดการบริหารที่ดี มีการนำทรัพยากรมาใช้อย่างชาญฉลาด พร้อมทั้งหาวิธีการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรในการประกอบอาชีพ ยึดหลักในการมุ่งลดการจ่าย การนำทรัพยากรมาใช้นั้น ควรจะรู้ถึงคุณค่า คุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

โดยสรุป เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้ โดยจะต้องรู้จักพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ และไม่พึ่งพาการผลิตอื่น ๆ ที่ตนเองไม่ได้เป็นตัวเอง หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงครอบคลุม การพึ่งพาตนเอง การพึ่งพากันเองเป็นหลัก และหลักการจัดการ

เรื่องที่ 3.2 การทำลูกประคบ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรที่นักเรียนจะได้เรียนในเรื่องที่ 3.2 คือ การทำลูกประคบ ลูกประคบสมุนไพร มีวิธีการทำและวิธีการใช้ที่ง่าย ส่วนผสมที่ใช้ก็เป็นพืชสวนครัวที่หาง่ายและมีราคาถูก

1. ตัวยาที่นิยมใช้ทำลูกประคบ

ตัวยาที่นิยมใช้ทำลูกประคบ ได้แก่ เหง้าไพล ผิวมะกรูด ตะไคร้บ้าน ใบมะขาม ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ใบส้มป่อย เกลือแกง การบูร และพิมเสน

1.1 เหง้าไพลหรือหัวไพลสด จำนวน 500 กรัม (5 ขีด) สรรพคุณ บรรเทาอาการปวดเมื่อยลด การอักเสบ แก้ฟกช้ำ บวม และแก้เคล็ดขัดยอก

1.2 ผิวมะกรูด จำนวน 200 กรัม (2 ขีด) สรรพคุณบรรเทาลมวิงเวียน แต่งกลิ่นให้หอม และทำให้ผิวหนังชุ่มชื้น

1.3 ตะไคร้บ้าน จำนวน 200 กรัม (1 ขีด) สรรพคุณบรรเทาการปวดเมื่อยลดอาการอักเสบ ช่วยแต่งกลิ่นให้หอม

1.4 ใบมะขาม จำนวน 300 กรัม (3 ขีด) สรรพคุณบรรเทาอาการคันตามร่างกายและช่วยบำรุงผิว

1.5 ขมิ้นชัน จำนวน 100 กรัม (1 ขีด) สรรพคุณบรรเทาฟกช้ำ เม็ดผดผื่นคัน ลดอาการอักเสบ และแก้โรคผิวหนัง

1.6 ขมิ้นอ้อย จำนวน 100 กรัม (1 ขีด) สรรพคุณบรรเทาฟกช้ำ และเม็ดผดผื่นคัน

1.7 ใบส้มป่อย จำนวน 100 กรัม (1 ขีด) สรรพคุณช่วยบำรุงผิว

1.8 เกลือแกง จำนวน 60 กรัม หรือ 2 ช้อนโต๊ะ สรรพคุณช่วยดูดความร้อนและช่วยพาตัวยาผ่านซึมผิวหนังได้สะดวก

1.9 การบูร จำนวน 30 กรัม หรือ 1 ช้อนโต๊ะ สรรพคุณแต่งกลิ่น บำรุงหัวใจ และแก้พุพอง

1.10 พิมเสน จำนวน 30 กรัม หรือ 1 ช้อนโต๊ะ สรรพคุณแต่งกลิ่น แก้พุพอง และแก้หวัด

2. อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ ได้แก่ หม้อสำหรับนึ่งลูกประคบ ผ้าสำหรับห่อลูกประคบ และเชือก

3. วิธีการทำลูกประคบ

วิธีการทำลูกประคบมีขั้นตอนดังนี้ คือ การโขลก การคลุกเคล้า และการห่อลูกประคบ

3.1 การโขลก โดยการหั่นเหง้าหัวไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ตะไคร้ และผิวมะกรูด นำมารวมกันแล้วโขลกพอหยาบ

3.2 การคลุกเคล้า นำใบมะขามและใบส้มป่อยมาตำผสมกับเหง้าหัวไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย และใส่เกลือ การบูร และพิมเสน คลุกให้เข้ากัน

3.3 การห่อลูกประคบ โดยแบ่งตัวยาสมุนไพรออกเป็น 3 ส่วน วางผ้าบนโต๊ะ ตักตัวยาใส่บนผ้า และจัดผ้าห่อหุ้มตัวยาสมุนไพรให้ฐานของผ้ามีลักษณะเป็นวงกลมจากนั้นใช้เชือกรัดผ้าให้แน่น

4. วิธีการประคบ

วิธีการประคบ มีดังนี้ คือ

4.1 การนึ่งลูกประคบในหม้อนึ่ง นำลูกประคบไปนึ่งในหม้อนึ่งหรือวางบนจานรองที่มีรูปบนปากหม้อดินที่ต้มน้ำจะมีไอร้อน นึ่งนาน 15-20 นาที

4.2 จัดท่าคนที่จะถูกประคบให้เหมาะสม เช่น นอนหงาย นอนคว่ำ นอนตะแคง หรือนั่ง ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่จะทำการประคบ

4.3 ประคบด้วยลูกประคบ นำลูกประคบที่ร้อนดีแล้ว มาประคบบริเวณต้องการ แต่ก่อนประคบต้องทดสอบความร้อนของลูกประคบเสียก่อน โดยแตะที่ท้องหรือหลังมือ การวางลูกประคบบนผิวหนังของผู้ถูกประคบโดยตรงในช่วงแรกให้ทำด้วยความเร็ว ไม่ควรแช่ไว้นาน ๆ เพราะจะทนความร้อนไม่ได้

4.4 เปลี่ยนลูกประคบ เมื่อลูกประคบเย็นให้เปลี่ยนลูกประคบลูกใหม่ประคบต่อ แล้วนำลูกประคบที่เย็นไปนึ่งให้ร้อนใหม่ โดยทั่วไป จะใช้เวลาประคบประมาณ 15-20 นาทีต่อการประคบ 1 ครั้ง

5. ข้อควรระวังในการใช้ลูกประคบ

ข้อควรระวังในการใช้ลูกประคบ มีดังนี้

5.1 อย่าใช้ลูกประคบที่ร้อนเกินไป โดยเฉพาะผิวหนังอ่อน ๆ หรือบริเวณที่เป็นแผลมาก่อน ควรใช้ผ้าขนหนูรอง

5.2 ควรระมัดระวังสำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน อัมพาต เด็ก และผู้สูงอายุ เพราะมีความรู้สึกตอบสนองช้า อาจทำให้ผิวหนังไหม้ได้ จึงควรใช้ลูกประคบอุ่น ๆ ที่ไม่ร้อนมาก

5.3 ไม่ควรใช้ลูกประคบสมุนไพรในกรณีที่มีอาการอักเสบปวดบวมแดงร้อนในช่วง 24 ชั่วโมงแรก เพราะจะทำให้บวมมากขึ้น และเลือดออกมากขึ้น

5.4 หลังการประคบไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะจะไปชะล้างยาออกจากผิวหนังและร่างกายยังปรับตัวไม่ทัน

โดยสรุป ตัวยาที่ใช้ทำลูกประคบ ได้แก่ เหง้าไพล ผิวมะกรูด ตะไคร้บ้าน ใบมะขาม ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ใบส้มป่อย เกลือแกง การบูร และพิมเสน อุปกรณ์ในการทำลูกประคบ ได้แก่ ผ้าสำหรับห่อลูกประคบและเชือก วิธีทำลูกประคบ มีขั้นตอน คือ การโขลก การคลุกเคล้า และการห่อลูกประคบ วิธีการประคบ เริ่มด้วยการนึ่งลูกประคบ การจัดท่าการประคบด้วยลูกประคบ และการเปลี่ยนลูกประคบ ข้อควรระวัง คือ อย่าใช้ลูกประคบที่ร้อน ระมัดระวังสำหรับผู้ป่วยเป็นโรคเบาหวานและอัมพาต มีอาการอักเสบปวดบวม และไม่ควรอาบน้ำทันที

เรื่องที่ 3.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ลูกประคบสมุนไพรเป็นภูมิปัญญาไทยที่มีกันตั้งแต่สมัยอยุธยาและสืบทอดกันมาถึงปัจจุบัน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการสมุนไพรที่ทำลูกประคบที่ยึดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือ ครูปราณี เที่ยงพัฒน ปัจจุบันอายุ 56 อยู่บ้านเลขที่ 37/35 หมู่ 3 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นคนจังหวัดธนบุรี บิดารับราชการ ส่วนมารดาเป็นแม่บ้าน

ครูปราณี เที่ยงพัฒนะ ได้รับรางวัลภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านการทำลูกประคบเป็นสินค้า OTOP จังหวัดนนทบุรี ในปี พ.ศ. 2547 ตลอดเวลาได้ยึดตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพึ่งพาตนเอง ทำแต่น้อยด้วยตนเอง พออยู่พอกิน โดยการขายลูกประคบในราคาลูกละ 60 บาท จากต้นทุน 20-30 บาท ได้เงินมาพอเลี้ยงตนเองและครอบครัว ครูปราณีได้ทำสมุนไพรสืบทอดจากบรรพบุรุษซึ่งเป็นหมอแผนโบราณ ในระยะแรกได้นำสมุนไพรรากไม้ที่เป็นยามาวางขาย จากนั้นจึงหันมาทำลูกประคบสมุนไพร ซึ่งมีสรรพคุณยา การทำลูกประคบของครูปราณียึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้หลักการพึ่งพากันเองเป็นหลัก คือ ให้คนในชุมชนนำพืชสวนครัวที่ปลูกที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการทำสมุนไพรมาขาย เช่น ลูกมะกรูด ใบมะขาม ตะไคร้ ฯลฯ ทำให้เกิดการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และแปรผลให้เป็นรายได้ ทำให้คนในชุมชนมีรายได้จากการขายพืชสมุนไพรเหล่านี้ ซึ่งครูปราณีจะนำไปทำเป็นลูกประคบต่อไป นอกจากการให้ชุมชนพึ่งพากันเองเป็นหลักยังยึดหลักแนวเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการจัดการบริหารที่ดี คือ ไม่ผลิตสินค้าคือลูกประคบออกมาไม่มากผลิตตามที่สั่งไม่นำเงินทุนไปจม เป็นการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและคุณประโยชน์ เมื่อผลิตลูกประคบออกมาจำนวนมาก เมื่อไม่มีคนซื้อนาน ๆ เข้า สรรพคุณของยาก็จะเสื่อมหมดสภาพไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้และหลอกคนซื้อแสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์

ทุกวันนี้ครูปราณียังอนุรักษ์การทำลูกประคบโดยเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้แก่ผู้สนใจ และจะสืบทอดการทำลูกประคบต่อไป ลูกประคบกำลังเป็นที่นิยมที่ใช้ควบคู่กับการนวดไทย โดยใช้การประคบหลังการนวดไทย บรรเทาอาการปวดเมื่อย และช่วยกระตุ้นหรือเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต

โดยสรุป ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรการทำลูกประคบที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง คือ ครูปราณี เที่ยงพัฒน นำหลักการพึ่งพาตนเอง พึ่งพากันเอง และมีการบริหารจัดการที่ดีในการผลิตและบริการสินค้า

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1	FI (ไตเติ้ลรายการ) ภาพลูกประคบ CG1 วีดิทัศน์	FI ดนตรีประจำรายการ
	CG2 เรื่อง	
	CG3 ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบ	
	FO	FO
(2)	MS ครูปราณีกำลังทำลูกประคบ	ครูปราณี เที่ยงพัฒนะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงยึดอาชีพการทำลูกประคบจนได้รับรางวัลของจังหวัดนนทบุรี
(3)	MS เหง้าไพล S/I ไพล	วัตถุดิบที่ใช้ในการทำลูกประคบ เหง้าไพลหรือไพลสดจำนวน 500 กรัม หรือ 5 ขีด มีสรรพคุณซึ่งบรรเทาอาการปวดเมื่อย แก้ฟกช้ำ บวม
(4)	MS ผิวมะกรูด S/I ผิวมะกรูด	ผิวมะกรูดหรือใบมะกรูด จำนวน 200 กรัม หรือ 2 ขีด มีสรรพคุณบรรเทาลมวิงเวียน แต่งกลิ่นให้หอม และทำให้ผิวชุ่มชื้น
(5)	MS ตะไคร้ S/I ตะไคร้	ตะไคร้จำนวน 200 กรัม หรือ 1 ขีด มีสรรพคุณ บรรเทาอาการปวดเมื่อย ลดอาการอักเสบ ช่วยแต่งกลิ่นให้หอม
(6)	MS ใบมะขาม S/I ใบมะขาม	ใบมะขามจำนวน 300 กรัม หรือ 3 ขีด มีสรรพคุณบรรเทาอาการคันตามร่างกาย และช่วยบำรุงผิง

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(7)	MS ขมิ้นชัน S/I ขมิ้น	ขมิ้นจำนวน 100 กรัม หรือ 1 ขีด สรรพคุณบรรเทาอาการฟกช้ำ ลดอาการอักเสบ และแก้โรคผิวหนัง
(8)	MS ใบส้มป่อย S/I ใบส้มป่อย	ใบส้มป่อย จำนวน 100 กรัม หรือ 1 ขีด มีสรรพคุณช่วยบำรุงผิว
(9)	MS เกลือแกง S/I เกลือแกง	เกลือแกง จำนวน 60 กรัม หรือ 2 ช้อนโต๊ะ มีสรรพคุณช่วยดูดความร้อนและช่วยหาตัวยาผ่านซึมผิวหนังได้สะดวก
(10)	MS การบูร S/I การบูร	การบูร จำนวน 30 กรัม หรือ 1 ช้อนโต๊ะ สรรพคุณแต่งกลิ่น บำรุงหัวใจและแก้ผุพอง
(11)	MS พิมเสน S/I พิมเสน	พิมเสน จำนวน 30 กรัม หรือ 1 ช้อนโต๊ะ สรรพคุณแต่งกลิ่น แก้พุพอง และแก้หวัด
(12)	MS อุปกรณ์รวมทั้งหมด CU กะลามัง CU ครก CU ถาด CU ช้แน CU ทัพพี CU กรรไกร CU มีด CU เขียง CU ผ้าสำหรับห่อลูกประคบ CU เชือก	บรรยาย สำหรับอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ ได้แก่ กะลามัง ครก ถาด ช้อน ทัพพี กรรไกร มีด เขียง ผ้าสำหรับห่อลูกประคบ และเชือก
(13)	MS ภาพรวมวัตถุดิบและอุปกรณ์	บรรยาย สำหรับอุปกรณ์ในการทำลูกประคบ ได้แก่ กะลามัง ครก ถาด ช้อน ทัพพี กรรไกร มีด เขียง ผ้าสำหรับห่อลูกประคบ และเชือก
(14)	MS ภาพรวมวัตถุดิบและอุปกรณ์	เมื่อเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์เรียบร้อยแล้ว
(15)	MS ล้างสมุนไพรใบมะกรูด ตะไคร้ S/I ล้างสมุนไพร	คราวนี้มาถึงวิธีการทำลูกประคบ เริ่มจากการล้างวัตถุดิบ ใบมะกรูด ตะไคร้ และสมุนไพรอื่น ๆ ให้สะอาด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(16)	MS หั่นสมุนไพร	จากนั้นนำวัตถุดิบแต่ละประเภทมาหั่นอย่างละเอียด การหั่นอย่างละเอียดเพื่อให้วัตถุดิบได้คลุกเคล้ามีกลิ่นหอม เมื่อหั่นวัตถุดิบได้มากพอสมควร
	S/I หั่นวัตถุดิบ	สำหรับทำลูกประคบ 2-3 ลูก
(17)	MS นำสมุนไพรใส่ครก MS โขลกวัตถุดิบ	ก็นำวัตถุดิบที่หั่นแล้วใส่ครกเพื่อโขลกพอหยาบ
	S/I โขลกวัตถุดิบ	วัตถุดิบที่อยู่ในครกเพื่อโขลกมีไพล ตะไคร้ ผิวมะกรูด ขมิ้น
(18)	MS โขลกวัตถุดิบ	เมื่อห่อสมุนไพรมาห่อในผ้าจะทำให้มีน้ำสมุนไพรซึมออกมาข้างนอก ควรโขลกพอหยาบ เมื่อโขลกเสร็จแล้วให้ตักสมุนไพรใส่กะลามังหรืออ่างใบใหญ่
(19)	MS ใส่ใบส้มป่อยและใบมะขาม	เด็ดใบมะขามและใบส้มป่อยใส่ลงแล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน
(20)	MS เด็ดใบมะขาม	เพื่อให้วัตถุดิบนั้นคลุกเคล้ากัน ข้อที่ควรคำนึงถึงไม่ควรนำใบมะขามมาโขลกพร้อมกับวัตถุดิบจะมีกลิ่นเหม็นเขียว
(21)	CU ใบส้มป่อยแห้ง	และในกรณีที่ไม่มีใบส้มป่อยสด ๆ ใช้ใบส้มป่อยที่เป็นของแห้งได้
(22)	MS ใส่เกลือ การบูร พิมเสน	เมื่อวัตถุดิบคลุกให้เข้ากันแล้วให้ใส่เกลือ การบูร และพิมเสน คลุกให้เข้ากันแล้วจะทำให้มีกลิ่นหอมเพิ่มขึ้น
	S/I ผสมคลุกเคล้า	
(23)	CU วางผ้าบนโต๊ะ	จากนั้นนำผ้าที่ใช้ห่อลูกประคบมาวางบนโต๊ะ
(24)	MS ตักวัตถุดิบใส่บนผ้า	ตักวัตถุดิบที่คลุกแล้วลงบนผ้าให้มีปริมาณพอเหมาะ
	S/I ห่อเป็นลูกประคบ	
(25)	CU การห่อลูกประคบ	กับขนาดของลูกประคบ จากนั้นรวบชายผ้าเข้าหากัน
(26)	MS การห่อลูกประคบใช้เชือกผูก	พยายามทำให้ลูกประคบมีลักษณะกลม ใช้เชือกรัดผ้าให้แน่น

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
(27)	MS การเก็บชายผ้าลูกประคบ	เก็บชายผ้าให้เรียบร้อย ก็จะได้ลูกประคบที่จะใช้ในการนวดได้ถึง 2 – 3 ลูก
(28)	MS ครูปราณีกำลังทำลูกประคบ	ครูปราณีได้ยึดอาชีพทำลูกประคบ โดยยึดหลักพึ่งพาตนเอง อยู่พอดี ใช้อย่างพอดี
(29)	MS พืชผักสวนครัวที่ทำตัวยา	และใช้หลักการพึ่งกันเองเป็นหลัก จะให้ชุมชนนำพืชสวนครัวเหล่านี้มาขายให้กับครูปราณี เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและรวมกลุ่มกันในชุมชน
(30)	MS เด็กนักเรียนทำลูกประคบ	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านลูกประคบเป็นสมุนไพรไทยที่มีคุณค่า ควรจะได้มีการอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป FO
(31)	FI ลูกประคบและวัสดุ CG1 ขอขอบคุณ ครูปราณี เที่ยงพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน CG2 ผลิตรายการโดย รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ FO	FI ดนตรีประจำรายการ FO ดนตรีประจำรายการ

เครื่องมือประเมิน
หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

การประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมในการทำงานในกลุ่มของนักเรียนแต่ละคนตามความเป็นจริง โดยมีระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมากหรือดี คะแนนระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง และคะแนนระดับ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

กลุ่มที่.....

ลำดับที่	ความตั้งใจในการทำงาน			การแสดงความคิดเห็นหรือการมีส่วนร่วม			ความรับผิดชอบในการทำงาน			การเสียสละในการทำงาน			การตัดสินใจและการแก้ปัญหา			รวม
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การประเมินชิ้นงาน (การทำลูกประคบ)

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง โปรดประเมินการทำลูกประคบตามเกณฑ์ที่กำหนด 2 หมายถึง ได้ 2 คะแนน 1 หมายถึง ได้ 1 คะแนน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน	
	2	1
1. รูปทรงของลูกประคบ		
1.1 ตั้งแข็งแรงและได้ทรงกลม		
1.2 ตั้งไม่ได้และไม่ทรงกลม		
2. การห่อลูกประคบ		
2.1 ห่อได้สวยงามและเรียบร้อย		
2.2 ไม่เรียบร้อยและไม่สวยงาม		
3. กลิ่นของลูกประคบ		
3.1 มีกลิ่นสรรพคุณของยา		
3.2 ไม่มีกลิ่นสรรพคุณของยา		
4. ขนาดของลูกประคบ		
4.1 มีขนาดพอเหมาะในการใช้		
4.2 มีขนาดไม่พอเหมาะผิดสัดส่วน		
5. ความประณีตของลูกประคบ		
5.1 มีความละเอียดและประณีตของลูกประคบ		
5.2 ขาดความประณีตของลูกประคบ		

ลงชื่อ.....

(ผู้ประเมิน).....

ภาคที่ 3
คู่มือเผชิญประสบการณ์

คำนำ

คู่มือเผชิญประสบการณ์เป็นเอกสารสำหรับนักเรียนเพื่อใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงานได้ครบ คู่มือเผชิญประสบการณ์ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์/พร้อมเฉลย แผนเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกปฏิบัติใช้สำหรับเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับภารกิจและงานที่นักเรียนได้ทำ และแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์/พร้อมเฉลย

คู่มือเผชิญประสบการณ์จึงมีประโยชน์ต่อนักเรียน นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจและงานที่กำหนดไว้และประกอบภารกิจและงานให้ครบถ้วนและบันทึกลงในแบบฝึกปฏิบัติ

ขอให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยชุดการเรียนเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพ่อเพียง



ขั้นตอนการเรียนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นตอนการเรียนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้น ประกอบด้วย (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศก่อนเผชิญประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

1. **ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์** (Pre-test) เป็นการทดสอบนักศึกษาก่อนเผชิญประสบการณ์ ซึ่งแบบทดสอบเป็นแบบคู่ขนาน โดยทดสอบด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติจำนวน 1 ข้อ

2. **ปฐมนิเทศก่อนเผชิญประสบการณ์** (Briefing) เป็นการแนะนำประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองที่นักเรียนต้องเผชิญ อธิบายวัตถุประสงค์ของประสบการณ์ เสนอประสบการณ์ เสนอบริบทและสถานการณ์ อธิบายขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และแนวทางการประเมิน

3. **เผชิญประสบการณ์** (Coping) เป็นการเผชิญประสบการณ์ตามขั้นตอนของภารกิจและงานตามแผนเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วยการเรียนรู้กับครู (TDL) การเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนด้วยตนเอง (SDL)

การเรียนกับครูหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น (TDL) เป็นการเรียนที่ครูเป็นผู้กำกับการเรียน ได้แก่ ให้คำแนะนำ และให้ความรู้ สังเกตพฤติกรรมกลุ่ม วิพากษ์ผลงาน สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และตรวจสอบผลงานที่นักเรียนทำ

การเรียนกับเพื่อน (PDL) เป็นการเรียนที่เพื่อนกำกับ ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ โดยการทำงานร่วมมือกันฝึกปฏิบัติ นำเสนอผลงาน และประเมินผลงาน

การเรียนด้วยตนเอง (SDL) เป็นการเรียนที่นักเรียนเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ อ่านประมวลสาระ ชมวีดิทัศน์ บันทึกสาระสำคัญ ศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติ และเขียนเรียงความ

4. **รายงานความก้าวหน้า** (Reporting) โดยให้นักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละภารกิจที่ได้เผชิญประสบการณ์ให้ครูทราบ

5. **รายงานผลการเผชิญประสบการณ์** (Debriefing) ให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการเผชิญประสบการณ์

6. **สรุปผลการเผชิญประสบการณ์** นักเรียนและครูช่วยกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

7. **ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์** (Post-test) เป็นการทดสอบนักเรียนหลังเผชิญ

ประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบแบบคู่ขนาน ด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ข้อ

ส่วนประกอบของคู่มือเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) แบบฝึกปฏิบัติ และ (3) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

1. **แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์** เป็นการวัดและประเมินระดับความรู้เดิมของนักเรียน แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ ภาคทฤษฎี มีจำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ข้อ

2. **แบบฝึกปฏิบัติ** ใช้ควบคู่กับแผนเผชิญประสบการณ์ นักศึกษาต้องทำภารกิจและงานลงในแบบฝึกปฏิบัติ ได้แก่ การบันทึกสาระสำคัญ การทำกิจกรรมกลุ่ม ฝึกปฏิบัติ การเสนอผลงาน และการประเมินผลงาน

3. **แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์** เป็นการวัดและประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ภาคทฤษฎี มีจำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ข้อ

การเตรียมตัวของนักเรียน

การเตรียมตัวของนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ มีดังนี้

1. นักเรียนต้องศึกษาคู่มือเผชิญประสบการณ์ และภารกิจและงานอย่างละเอียดก่อนเผชิญประสบการณ์

2. การเผชิญประสบการณ์ในแต่ละภารกิจและงาน การปฏิบัติงานเป็นกลุ่มต้องมีหัวหน้ากลุ่มเพื่อดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือกันทำงาน ร่วมรับผิดชอบ มีการแสดงความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหา หากพบปัญหาในการเผชิญประสบการณ์ และยอมรับคำแนะนำจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและจากครูผู้สอน พร้อมทั้งปรับปรุงงานและพฤติกรรม ซึ่งขณะที่นักเรียนเผชิญประสบการณ์เป็นกลุ่มนี้ได้มีการประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นรายบุคคลด้วย

3. ในการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ และแบบฝึกปฏิบัติให้นักเรียนตั้งใจทำอย่างเต็มความสามารถของตนเอง

บทบาทนักเรียน

บทบาทนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ มีดังนี้

1. นักเรียนต้องศึกษาแผนเผชิญประสบการณ์ และภารกิจและงานอย่างละเอียดก่อนเผชิญ

ประสบการณ์

2. การเผชิญประสบการณ์ในแต่ละภารกิจและงาน ที่ให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม โดยมีหัวหน้ากลุ่มเพื่อดูแลให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมกันทำงานรับผิดชอบงาน ช่วยกันแก้ปัญหาในการเผชิญประสบการณ์ มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันและยอมรับคำแนะนำจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ในชั้นเรียน และจากครูผู้สอน พร้อมทั้งปรับปรุงงานและพฤติกรรมกลุ่ม

3. นักเรียนต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติภารกิจและงานทุกครั้ง เช่น ดินสอ ยางลบ ปากกา ไม้บรรทัด ฯลฯ

4. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์และทำภารกิจแล้วงานที่ได้รับมอบหมาย ให้นักเรียนตั้งใจทำอย่างเต็มความสามารถ

5. การปฏิบัติงานขณะเผชิญประสบการณ์เกี่ยวกับการวางแผน การเตรียมการ และการดำเนินการฝึกปฏิบัติให้นักเรียนปฏิบัติงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล

คู่มือเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

ชื่อ_____นามสกุล_____

ระดับชั้น_____

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง จงเลือกเฉพาะข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เลือกมีจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน เวลา 10 นาที

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้กับบุคคลประเภทใด เป็นอันดับแรก
   - ก. นิสิตและนักศึกษา
   - ข. ครูและข้าราชการ
   - ค. ทหาร
   - ง. เกษตรกร
2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคในเรื่องใด
   - ก. การสร้างความสุข
   - ข. การมีอายุที่ยั่งยืน
   - ค. การผลิตสินค้าและบริการ
   - ง. การมีสุขภาพที่แข็งแรง
3. ข้อใดคือหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง
   - ก. ความปลอดภัย
   - ข. ความมีขันติ
   - ค. การเสียสละ
   - **ง. การพึ่งพาตนเอง**
4. เกษตรทฤษฎีใหม่เป็นการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างผสมผสานเป็นสัดส่วนกี่ส่วน
   - ก. 1 ส่วน
   - ข. 2 ส่วน
   - ค. 3 ส่วน
   - ง. 4 ส่วน
5. การแบ่งพื้นที่ดินเป็นส่วนตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่
   - ก. ทำเหมืองแร่
   - ข. ทำบ่อเกลือ

ค. ทำไร่

ง. ทำปุ๋ย

6. สัดส่วนของที่อยู่อาศัยในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ควรมีร้อยละเท่าใด

ก. ร้อยละ 10

ข. ร้อยละ 20

ค. ร้อยละ 30

ง. ร้อยละ 40

7. การดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นตอนแรก คือข้อใด

ก. การเตรียมเงินลงทุน

ข. การจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

ค. การรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์

ง. การดำเนินธุรกิจชุมชน

8. นายยวง เขียวนิล ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้พัฒนาพืชผลทางเกษตร โดยยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยทำกิจกรรมใด

ก. ทำปุ๋ยหมักใส่กับดิน

ข. ฉีดสารเคมีเพื่อฆ่าแมลง

ค. นำดินใหม่มาใส่เพิ่มเติม

ง. ขุดบ่อน้ำเพิ่มขึ้นตลอดเวลา

9. กิ่งไม้หรือใบไม้ที่ไม่ใช้ในศูนย์ศรียวงนำมาทำอะไร

ก. ทำบ่อเลี้ยงปลา

ข. ทำถ่านไว้ใช้

ค. ทำกระถางต้นไม้

ง. ทำกรงเลี้ยงนก

10. ศูนย์ศรียวงทำเกษตรทฤษฎีใหม่โดยเลี้ยงสัตว์ประเภทใด

ก. วัว

ข. ควาย

ค. กบ

ง. ม้า

กระดาษคำตอบของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

1. ง
2. ค
3. ง
4. ง
5. ค
6. ก
7. ข
8. ก
9. ข
10. ค

แบบฝึกปฏิบัติ

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์หลักที่ 1.1 การดูงานการเกษตรทฤษฎีใหม่ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล)

ประสบการณ์รองที่ 1.1.1 การเตรียมการดูงาน

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 ชมวีดิทัศน์เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเกษตรทฤษฎีใหม่

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) เกษตรทฤษฎีใหม่_____

_____

_____

_____

2) ศูนย์ศรียวง_____

_____

_____

_____

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1-2.2

งานที่ 2.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

บันทึกสาระสำคัญ

1) เศรษฐกิจพอเพียง_____

_____

_____

_____

_____

2) เกษตรทฤษฎีใหม่_____

_____

_____

_____

_____

3) ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง_____

_____

_____

_____

_____

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.7

งานที่ 3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน

ชื่อกลุ่ม_____

ลำดับที่	ชื่อนามสกุลสมาชิก	ตำแหน่ง
1		
2		
3		
4		
5		

หัวข้อที่ศึกษา	การศึกษา		สรุปสาระสำคัญ
	แล้ว	ยังไม่ได้ศึกษา	
3.2 ศึกษาการแบ่งปันพื้นที่ในการเกษตรทฤษฎีใหม่			
3.3 ศึกษาการผสมผสานทางการเกษตร			
3.4 ศึกษาการนำของที่เหลือใช้ในการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์			

หัวข้อที่ศึกษา	การศึกษา		สรุปสาระสำคัญ
	แล้ว	ยังไม่ได้ศึกษา	
3.5 ศึกษาการเพิ่มรายได้จากการเกษตร			
3.6 ศึกษาการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง			

งานที่ 3.7 มอบหมายงานในกลุ่มแต่ละคนต้องศึกษา

_____

_____

_____

_____

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

จัดหาวัสดุ	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
4.1 กระดาษ ปากกาและดินสอ				
4.2 กล้องบันทึกภาพ				
4.3 หมวก				

ประสบการณ์รองที่ 1.1.2 การดำเนินการดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 ฟังการปฐมนิเทศ

_____

_____

_____

_____

งานที่ 1.2 เดินทางไปดูงานที่อำเภอ_____จังหวัด_____

ศูนย์ศรียวง

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.9

งานที่ 2.1 ฟังการบรรยายของภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล)

งานที่ 2.3 ดูงานพื้นที่ทำไร่

งานที่ 2.4 ดูงานพื้นที่การเลี้ยงสัตว์

งานที่ 2.5 ดูงานบ่อน้ำ

งานที่ 2.6 ดูงานการเผาถ่าน

งานที่ 2.7 ดูงานการเพาะเห็ดฟาง

งานที่ 2.8 ดูงานการทำปุ๋ยหมัก

งานที่ 2.9 ดูงานทำน้ำสกัดชีวภาพ

ภารกิจ 3 งานที่ 3.1-3.2

งานที่ 3.1 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการดูงาน

งานที่ 3.2 สรุปการดูงาน

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.3

งานที่ 4.1 นำเสนอผลงาน

ชื่อผู้เสนอผลงาน_____

ประเด็นในการนำเสนอ_____

_____

_____

_____

_____

งานที่ 4.2 วิพากษ์

_____

_____

_____

_____

งานที่ 4.3 สรุป

_____

_____

_____

_____

ประสบการณ์หลักที่ 1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์รองที่ 1.2.1 การเตรียมการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.9

งานที่ 1.1 กำหนดชื่อศูนย์

_____

_____

_____

_____

งานที่ 1.2 กำหนดพื้นที่เป็นไร่

งานที่ 1.3 กำหนดพื้นที่นา

งานที่ 1.4 กำหนดพื้นที่สวน

งานที่ 1.5 กำหนดพื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์

งานที่ 1.6 กำหนดพื้นที่ในการทำประมง

งานที่ 1.7 กำหนดพื้นที่ทำบ่อน้ำ

งานที่ 1.8 กำหนดพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัย

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

งานที่ 2.1 กำหนดผลผลิตที่เพิ่มภายใต้จากการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และการประมง

งานที่ 2.2 กำหนดวัสดุเหลือใช้จากการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ให้เกิดประโยชน์

ประสบการณ์หลักที่ 1.2 การปฏิบัติการทำแผนงานการเกษตรทฤษฎีใหม่

ประสบการณ์รองที่ 1.2.1 การดำเนินการทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.6

งานที่ 1.1 เขียนชื่อศูนย์

งานที่ 1.2 เขียนเกี่ยวกับขนาดของพื้นที่ ขนาดของพื้นที่นา ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง บ่อน้ำ และที่อยู่อาศัย

งานที่ 1.3 เขียนประเภท จำนวน และผลผลิตที่จะได้การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

งานที่ 1.4 เขียนผลพลอยได้การนำมาใช้ประโยชน์จากการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

งานที่ 1.5 เขียนแหล่งเงินทุนประมาณค่าใช้จ่ายและรายรับที่ได้

งานที่ 1.6 ตรวจสอบแผนงาน

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.5

งานที่ 2.1 วาดภาพและระบายสีพื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่

งานที่ 2.2 รายงานผลให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (นายยวง เขียวนิล) ฟัง

ชื่อผู้รายงาน_____

ประเด็นที่นำเสนอ_____

งานที่ 2.3 วิพากษ์

☐ ดี ☐ ปานกลาง ☐ ต้องปรับปรุง

_____

_____

_____

_____

งานที่2.4 สรุป

_____

_____

_____

_____

งานที่ 2.5 เขียนเรียงความเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง จงเลือกเฉพาะข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เลือก จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน เวลา 10 นาที

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชี้แนะแนวทางการดำเนินให้กับบุคคลประเภทใด เป็นอันดับแรก
   - ก. ผู้พิพากษา
   - ข. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
   - ค. เกษตร
   - ง. นักข่าว
2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคในเรื่องใด
   - ก. การสร้างภูมิคุ้มกัน
   - ข. การผลิตสินค้าและบริการ
   - ค. ความสามัคคี
   - ง. ความอยู่รอด
3. ข้อใดคือหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญที่สุด
   - ก. การเสียสละ
   - ข. ความซื่อสัตย์
   - ค. การพึ่งพาตนเอง
   - **ง. ความเสมอภาค**
4. เกษตรทฤษฎีใหม่เป็นการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างผสมผสานเป็นสัดส่วนมีกี่ส่วน
   - ก. 4 ส่วน
   - ข. 5 ส่วน
   - ค. 6 ส่วน
   - ง. 7 ส่วน
5. การแบ่งพื้นที่ดินเป็นสัดส่วนตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อทำอะไร
   - ก. การขุดพลอย
   - ข. การทำหัตถกรรม

ค. การทำนา

ง. การเพาะเห็ดฟาง

6. สัดส่วนสำหรับเก็บสระน้ำหรือบ่อน้ำเพื่อใช้ตลอดปีควรมีร้อยละเท่าใด

ก. ร้อยละ 10

ข. ร้อยละ 20

ค. ร้อยละ 30

ง. ร้อยละ 40

7. การดำเนินการเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นตอนใดเป็นการจัดหาแหล่งเงินทุนร่วมกันสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานผลประโยชน์ร่วมกัน

ก. การรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์

ข. การดำเนินธุรกิจชุมชน

ค. การจัดการพื้นที่

ง. การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

8. ศูนย์ศรียวงได้พัฒนาผลทางการเกษตรโดยยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยทำกิจกรรมใด

ก. ใช้เครื่องยนต์สมัยใหม่ปรับพื้นดิน

ข. ทำถ่านเผานำเศษถ่านใส่ดิน

ค. นำกบมาเลี้ยงใกล้บริเวณต้นไม้

ง. ทำปุ๋ยหมักใส่ดิน

9. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรสมัยใหม่ได้ทำถ่านเพื่อไว้ใช้หรือขายโดยทำจากอะไร

ก. อิฐก้อนเล็ก

ข. ปุ๋ยหมักมารวมเป็นก้อน

ค. เศษพืชหรือซากสัตว์ที่ตายแล้ว

ง. กิ่งไม้หรือลำต้นที่ตัดไม่ใช้แล้ว

10. ศูนย์ศรียวงเลี้ยงสัตว์ประเภทใดในแนวเกษตรทฤษฎีใหม่

ก. แมว

ข. หมา

ค. กบ

ง. นก

กระดาษคำตอบของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 1 การจัดทำแผนงานเกษตรทฤษฎีใหม่

1. ค
2. ข
3. ค
4. ก
5. ค
6. ค
7. ข
8. ง
9. ง
10. ค

คู่มือเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ.....นามสกุล.....

ระดับชั้น.....

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี และตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

2. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบทั้ง 2 ตอน

ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี

คำชี้แจง จงเลือกเฉพาะข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เลือกข้อ ละ 1 คะแนน จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน 5 นาที

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้กับบุคคลประเภทใด เป็นอันดับแรก

ก. นิสิตและนักศึกษา

ข. ครูและข้าราชการ

ค. ทหาร

ง. เกษตรกร

2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคในเรื่องใด

ก. การสร้างความสุข

ข. การมีอายุที่ยั่งยืน

ค. การมีสินค้าและบริการ

ง. การมีสุขภาพที่เข้มแข็ง

3. ข้อใดคือหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

ก. ความปลอดภัย

ข. ความมีขันติ

ค. ความเสียสละ

ง. ความพึ่งพาตนเอง

4. ข้อใดคือวัสดุที่ใช้ในการทำหัวโขน

ก. ไม้บรรทัด

ข. ปูนแดง

ค. แป้งข้าวเจ้า

ง. เพชรกระจก

5. ในการปิดหุ่นควรดำเนินการอย่างไร

ก. ใช้ไม้ตอกตะปู

ข. ใช้กระดาษปิดทับ

ค. ใช้ผ้าเย็บกับหุ่น

ง. ใช้ปูนปาสเตอร์หล่อ

6. การปั้นหน้าโขนเป็นการทำส่วนละเอียดต่าง ๆ โดยใช้อะไรทำ

ก. ใช้เล็บปั้น

ข. ใช้ลักตีลาย

ค. ใช้ไม้บรรทัด

ง. ใช้เหล็ก

7. การประดับกระจกหรือพลอยจะดำเนินการเมื่อใด

ก. เมื่อระบายสี

ข. เขียนส่วนประกอบ

ค. ลงรักปิดทองคำเปลว

ง. การถอดหุ่น

8. การระบายสีหัวโขนให้สวยงามควรใช้สีประเภทใด

ก. สีเทียน

ข. สีน้ำ

ค. สีโปสเตอร์

ง. สีฝุ่น

9. ข้อใดที่สะท้อนให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมไทย (นที รอดไทย) นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

ก. ให้ชุมชนร่วมกันทำหัวโขนโดยให้ค่าจ้าง

ข. เปิดร้านขายในชุมชน

ค. สอนให้กับผู้ที่สนใจ

ง. ใช้วัสดุที่คนไทยทำ

10. นายนที รอดไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมไทยนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงหลักใดมาใช้

ก. หลักความสามัคคี

ข. หลักพึ่งพาตนเอง

ค. หลักความกตัญญูกตเวที

ง. หลักการซื่อสัตย์สุจริต

ตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

คำชี้แจง จงปั้นหน้าหัวโขนและติดลวดลายในเวลา 10 นาที จากวัสดุและอุปกรณ์ที่ได้จัดเตรียมไว้ให้

กระดาษคำตอบของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. ง
2. ค
3. ง
4. ข
5. ข
6. ข
7. ค
8. ง
9. ข
10. ก

แบบฝึกปฏิบัติ

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 2.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำหัวโขน

ประสบการณ์รองที่ 2.1.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.5

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) เศรษฐกิจพอเพียง_____

_____

_____

_____

2) การทำหัวโขน_____

_____

_____

_____

3) ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำหัวโขนกับเศรษฐกิจพอเพียง_____

_____

_____

_____

งานที่ 1.3 ชมวีดิทัศน์เรื่อง "การทำหัวโขน"

งานที่ 1.4 บันทึกสาระสำคัญ

1) วัสดุที่ใช้ในการทำหัวโขน_____

_____

_____

_____

2) เครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน_____

_____

_____

3) ขั้นตอนการทำหัวโขน_____

_____

_____

งานที่ 1.5 ศึกษาที่มุมหนังสือเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและเศรษฐกิจพอเพียง

สาระสำคัญที่ได้รับ_____

_____

_____

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1-2.3

งานที่ 2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน 5 กลุ่ม

ชื่อกลุ่ม_____

สมาชิกคนที่_____ตำแหน่ง_____

สมาชิกคนที่_____ตำแหน่ง_____

สมาชิกคนที่_____ตำแหน่ง_____

สมาชิกคนที่_____ตำแหน่ง_____

งานที่ 2.2 กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสรุป

_____

_____

_____

_____

งานที่ 2.3 เขียนสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวข้อเรื่อง

_____

_____

_____

_____

ประสบการณ์รองที่ 2.2.2 การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำหัวโขน

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.10

งานที่ 1.1 – 1.10 จงกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง มี หรือ ไม่มี และเขียนรายละเอียดในกรณีที่มีปัญหาและการแก้ปัญหา

จัดหาวัสดุ	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
1.1 กระดาษ				
1.2 รักน้ำเกลี้ยง				
1.3 ปูนแดง				
1.4 ทองคำเปลว				
1.5 กระจกสี				
1.6 พลอยกระจก				
1.7 สีฝุ่น				
1.8 ทากาว				
1.9 แป้งเปียก				
1.10 ลวด				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.11

งานที่ 2.1 – 2.11 จงกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง มี หรือ ไม่มี เขียนรายละเอียดในกรณีที่มีปัญหาและการแก้ปัญหา

จัดหาวัสดุ	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
2.1 แม่พิมพ์หินสบู่				
2.2 มีดตัดกระดาษ				
2.3 เพชรกระจก				
2.4 กรรไก				
2.5 เข็มเย็บ				
2.6 ผ้า				
2.7 ด้าย				
2.8 สิ่วหน้าต่าง ๆ				
2.9 เขียงไม้				
2.10 แปรงทาสี				
2.11 พู่กัน				

ประสบการณ์หลักที่ 2.2 การปฏิบัติการทำหัวโขน

ประสบการณ์รองที่ 2.2.1 การปั้นใบหน้ารูปโขน

ภารกิจ 1 งานที่ 1.1-1.7

การปิดหุ่น	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
1.1 เลือกหุ่นที่ทำ				
1.2 ฉีกกระดาษถุงปูน				
1.3 ตัดเป็นสี่เหลี่ยมขนาดย่อยกว่าฝ่ามือ				
1.4 ทาแป้งเปียกให้ทั่ว				
1.5 ปิดกระดาษทับซ้อนกัน 2 - 3 แผ่น				
1.6 ปิดทับบนหุ่นเป็นลำดับจนทั่วหุ่น				
1.7 ผึ่งแดดให้สนิท				

ภารกิจ 2 งานที่ 2.1 — 2.6

ถอดหุ่น	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
2.1 กรีดลากศีรษะลากตอนบนให้ขาดเป็นทางลงไปด้านหลัง				
2.2 ถอดศีรษะกระดาษออกจากหุ่น				
2.3 เย็บประสานริมกระดาษที่ขาด				
2.4 ปิดกระดาษทับแนวตั้งด้านนอก				

ถอดหุ่น	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
2.5 ปิดกระดาษทับแนวตั้งด้านในให้เรียบ				
2.6 ตัดริมส่วนขอบล่างของศีรษะ				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 3.1 – 3.5

ปฏิบัติการปั้นใบหน้าหัวโขน	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
3.1 ใช้ลักตีลายทำให้อ่อน				
3.2 ปั้นส่วนคิ้วตา จมูก ปาก และขอบล่าง				
3.4 ประดับส่วนเกี่ยวก้อยรักร้อย				
3.5 ประดับกระจังซุ้มบนวงล้อมจอมชฎามงกุฎ				

ประสบการณ์รองที่ 2.2.2 การตกแต่งหัวโขน

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.4

สร้างลวดลาย	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
1. ลงรักปิดทอง				
1.1 ตีพิมพ์เป็นลวดลายโดยใช้รกตีลาย				
1.2 ติดลวดลายประดับบนหน้า				
1.3 ทารักน้ำเกลี้ยงทับส่วนที่เป็นลวดลาย				
1.4 ปิดด้วยทองคำเปลวมาปิดทับ				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.2

ประดับกระจกหรือพลอยกระจก	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
3.1 ติดกระจกให้ติดกับตัวลาย				
3.2 ทาด้วยรักลงตรงตำแหน่ง				

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.2

ระบายสีและเขียนส่วนละเอียด	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
3.1 ระบายสี				
3.2 เขียนส่วนละเอียด				

ภารกิจที่ 4 งานที่ 4.1 – 4.4

งานที่ 4.1 นำเสนอผลงาน

ผู้นำเสนอผลงาน_____

ประเด็นที่นำเสนอ_____

งานที่ 4.2 วิพากษ์

_____

_____

_____

งานที่ 4.3 สรุป

_____

_____

_____

งานที่ 4.4 เขียนเรียงความเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการทำหัวโขนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

_____

_____

_____

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี และตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

2. นักเยนต้องทำแบบทดสอบ

ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี

คำชี้แจง จงเลือกเฉพาะข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เลือก ข้อละ 1 คะแนน จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน 5 นาที

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชี้แนะแนวทางการดำเนินให้กับบุคคลประเภทใด เป็นอันดับแรก

ก. ผู้พิพากษา

ข. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ค. เกษตร

ง. นักข่าว

2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคในเรื่องใด

ก. การสร้างภูมิคุ้มกัน

ข. การผลิตสินค้าและบริการ

ค. ความสามัคคี

ง. ความอยู่รอด

3. ข้อใดคือหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญที่สุด

ก. การเสียสละ

ข. ความซื่อสัตย์

ค. การพึ่งพาตนเอง

ง. ความเสมอภาค

4. ข้อใดคือวัสดุที่ใช้ในการทำหัวโขน

ก. เพชรกระจก

ข. เขียงไม้

ค. แม่พิมพ์หินสบู่

ง. ปูนแดง

5. ในการปิดหุ่นควรดำเนินการอย่างไร

ก. ใช้เศษผ้าปะตามหุ่น

ข. ใช้เทปกาวพันรอบหุ่น

ค. ใช้กระดาษปิดทับ

ง. ใช้แป้งข้าวเจ้าทาให้ทั่ว

6. การปั้นหน้าโขนต้องใช้อะไรในการทำรายละเอียดต่าง ๆ บนใบหน้า

ก. ใช้แป้ง

ข. ใช้กระดาษ

ค. ใช้ลักตีลาย

ง. ใช้ไม้นวม

7. กาวทารักทับส่วนที่เป็นลวดลายต่าง ๆ เป็นขั้นตอนใดของการทำหัวโขน

ก. ปั้นรักตีลาย

ข. ลงรักปิดทอง

ค. ประดับกระจก

ง. ประดับพลอย

8. สีฝุ่นนำมาใช้ในขั้นตอนใดของการทำหัวโขน

ก. การลงรักปิดทอง

ข. การถอดหุ่น

ค. การปั้นหุ่น

ง. การระบายสีหัวโขน

9. ข้อใดสะท้อนให้เห็นว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมไทย (นัตที รอดภัย) ได้นำหลัก**เศรษฐกิจ**พอเพียงมาใช้

ก. ใช้วัสดุอย่างประหยัด

ข. ไม่รับแรงงานเพิ่มทำในครอบครัว

ค. เผยแพร่ความรู้ให้ผู้สนใจ

ง. ให้ชุมชนมีรายได้โดยให้ช่วยทำหัวโขน

10. นายนที รอดไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมไทย นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงหลักใดมาใช้

ก. รักสันโดษ

ข. ความอดทน

ค. เมตตากรุณา

ง. หลักพึ่งพาตนเอง

ตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

คำชี้แจง จงปั้นหน้าหัวโขนและติดลวดลายในเวลา 10 นาที จากวัสดุอุปกรณ์ที่ได้จัดเตรียมไว้ให้

กระดาษคำตอบของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 2 การทำหัวโขนของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. ค
2. ข
3. ค
4. ง
5. ค
6. ค
7. ข
8. ง
9. ง
10. ง

คู่มือเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ.....นามสกุล.....

ระดับชั้น.....

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี และตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

2. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบทั้ง 2 ตอน

ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี

คำชี้แจง จงเลือกเฉพาะข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เลือก ข้อละ 1 คะแนน จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน 5 นาที

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้กับบุคคลประเภทใด เป็นอันดับแรก

ก. ผู้พิพากษา

ข. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ค. เกษตร

ง. นักข่าว

2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคในเรื่องใด

ก. การสร้างภูมิคุ้มกัน

ข. การผลิตสินค้าและบริการ

ค. ความสามัคคี

ง. ความอยู่รอด

3. ข้อใดคือหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงที่สำคัญที่สุด

ก. การเสียสละ

ข. ความซื่อสัตย์

ค. การพึ่งพาตนเอง

ง. ความเสมอภาค

4. ตัวยาประเภทใดที่มีสรรพคุณช่วยบำรุงหัวใจ

ก. พิมเสน

ข. การบูร

ค. ตะไคร้บ้าน

ง. ขมิ้นอ้อย

5. สมุนไพรประเภทใดที่ใช้บรรเทาลมวิงเวียนศีรษะ

ก. มะกรูด

ข. ขมิ้นชัน

ค. ใบมะขาม

ง. เหง้าไพล

6. ข้อใดคืออุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

ก. ผ้าสำหรับห่อลูกประคบ

ข. ตะกร้าใส่ลูกประคบ

ค. ถุงพลาสติก

ง. พลาสติกใสสีขาว

7. ก่อนที่จะโขลกตัวยา คือ เหง้าไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ตะไคร้ ควรทำอย่างไร

ก. ต้ม

ข. ผึ่งแดด

ค. หั่น

ง. ตากแดด

8. ก่อนที่จะทำประคบควรนำลูกประคบไปทำอะไรก่อน

ก. แช่สมุนไพรที่โขลกไว้

ข. นึ่งในหม้อนึ่ง

ค. แช่ในตู้เย็นแล้วเผาตากแดด

ง. แช่ในน้ำอุ่น

9. การทดสอบว่าลูกประคบนั้นร้อนหรือไม่ควรทดสอบด้วยอะไร

ก. ปรอทวัดอุณหภูมิ

ข. แตะที่ใบหน้า

ค. แช่ในน้ำ

ง. แตะที่หลังมือ

10. การทำลูกประคบของครูปราณียึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงในด้านใด

ก. ความซื่อสัตย์

ข. การรู้จักแบ่งปัน

ค. ความประหยัด

ง. การพึ่งพากันเองเป็นหลัก

ตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

ให้นักเรียนนำพืชสวนครัวที่อยู่ในตะกร้าบนโต๊ะมาผสมเป็นตัวยาในลูกประคบ แล้วห่อลูกประคบให้ได้ 1 ลูก เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

กระดาษคำตอบของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. ค
2. ข
3. ค
4. ข
5. ก
6. ก
7. ค
8. ง
9. ง
10. ง

แบบฝึกปฏิบัติ

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ประสบการณ์หลักที่ 3.1 การเตรียมวัสดุและเครื่องมือในการทำลูกประคบ

ประสบการณ์รองที่ 3.1.1 การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.2

งานที่ 1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำลูกประคบตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

งานที่ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) เศรษฐกิจพอเพียง_____

_____

_____

_____

2) การทำลูกประคบ_____

_____

_____

_____

3) ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำลูกประคบกับเศรษฐกิจพอเพียง_____

_____

_____

_____

_____

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1-2.2

งานที่ 2.1 ชมวีดิทัศน์เรื่อง การทำลูกประคบ

งานที่ 2.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) วัสดุที่ใช้ในการทำลูกประคบ_____

_____

_____

_____

_____

2) เครื่องมือที่ใช้ในการทำลูกประคบ_____

_____

_____

_____

_____

3) ขั้นตอนในการทำลูกประคบ_____

_____

_____

_____

_____

ภารกิจที่ 3 งานที่ 3.1 – 3.2

งานที่ 3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน 5 กลุ่ม

ชื่อกลุ่ม_____

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุลของสมาชิก	ตำแหน่ง
1		
2		
3		
4		

งานที่ 3.2 กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะสรุป

_____

_____

_____

_____

งานที่ 3.3 เขียนสรุปสาระสำคัญในแต่ละหัวข้อเรื่อง

_____

_____

_____

_____

ประสบการณ์รองที่ 3.1.2 การจัดหาวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ในการทำลูกประคบ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.10

งานที่ 1.1 – 1.10 จงกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง มี หรือ ไม่มี และเขียนรายละเอียดในกรณีที่มีปัญหาและการแก้ปัญหา

จัดหาวัสดุ	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
1.1 เหง้าไพลหรือหัวไพล				
1.2 ผิวมะกรูด				
1.3 ตะไคร้บ้าน				
1.4 ใบมะขาม				
1.5 ขมิ้นชัน				
1.6 ขมิ้นอ้อย				
1.7 ใบส้มป่อย				
1.8 เกลือแกง				
1.9 การบูร				
1.10 พิมเสน				

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.5

งานที่ 2.1 – 2.5 จงกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง มี หรือ ไม่มี เขียนรายละเอียดในกรณีที่มีปัญหาและการแก้ปัญหา

อุปกรณ์	มี	ไม่มี	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
1. ผ้าสำหรับห่อลูกประคบ				
2. เชือก				
3. ครก				
4. เขียง				
5. มีด				

ประสบการณ์หลักที่ 3.2 การปฏิบัติการทำลูกประคบ

ประสบการณ์รองที่ 3.2.1 การดำเนินการทำลูกประคบ

ภารกิจ 1 งานที่ 1.1-1.3

ผสมสมุนไพร	ทำ	ไม่ทำ	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
1.1 หั่นหัวเหง้าไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ตะไคร้ และผิว มะกรูด				
1.2 โขลกพอหยาบโดยนำมารวมกัน				
1.3 ใส่ใบมะขาม ใบส้มป่อย มาตำผสมกับเหง้าหัวไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย เกลือ การบูร และพิมเสน				

ภารกิจ 2 งานที่ 2.1 – 2.5

ห่อลูกประคบ	ทำ	ไม่ทำ	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
2.1 แบ่งตัวยาออกเป็น 2 หรือ 3 ส่วน				
2.2 วางผ้าสำหรับห่อ				
2.3 ตักตัวยาวางบนผ้า				
2.4 ห่อตัวยาให้มีลักษณะก้อนกลม				
2.5 เชือกรัดให้แน่น				

ประสบการณ์รองที่ 3.2.2 การดำเนินการใช้ลูกประคบ

ภารกิจที่ 1 งานที่ 1.1 – 1.3

ใช้ลูกประคบ	ทำ	ไม่ทำ	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ปัญหา
1.1 นึ่งลูกประคบในหม้อนึ่ง 15 นาที				
1.2 ใช้ลูกประคบแตะที่มือหรือแขน				
1.3 ประคบลูกประคบกับเพื่อน				

งานที่ 1.4 บันทึกผลการประคบ

_____

_____

_____

_____

ภารกิจที่ 2 งานที่ 2.1 – 2.4

งานที่ 2.1 จัดแสดงลูกประคบที่มุมแสดงผลงาน

งานที่ 2.2 นำเสนอผลงาน

ผู้นำเสนอผลงาน_____

ประเด็นที่นำเสนอ_____

_____

งานที่ 2.3 วิพากษ์

_____

_____

_____

_____

_____

งานที่ 2.4 สรุป

_____

_____

_____

_____

_____

งานที่ 2.5 เขียนเรียงความเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านลูกประคบที่ยึดแนวเศรษฐกิจพอเพียง

_____

_____

_____

_____

_____

_____

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 2 ตอน ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี และตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

2. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบ

ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี

คำชี้แจง จงเลือกเฉพาะข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วกาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เลือก จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน 5 นาที

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวชี้แนะแนวทางการดำเนินให้กับบุคคลประเภทใด เป็นอันดับแรก

ก. นิสิตและนักศึกษา

ข. ครูและข้าราชการ

ค. ทหาร

ง. เกษตรกร

2. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคในเรื่องใด

ก. การสร้างความสุข

ข. การมีอายุที่ยั่งยืน

ค. การผลิตสินค้าและบริการ

ง. การมีสุขภาพที่เข้มแข็ง

3. ข้อใดคือหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

ก. ความปลอดภัย

ข. ความมีขันติ

ค. ความเสียสละ

ง. ความพึ่งพาตนเอง

4. ตัวยาประเภทใดที่มีสรรพคุณบรรเทาอาการปวดเมื่อย ลดอาการอักเสบ และแต่งกลิ่นให้หอม

ก. เหง้าไพล

ข. ใบมะขาม

ค. ขมิ้นชัน

ง. ตะไคร้บ้าน

5. ผิวมะกรูดมีสรรพคุณในด้านใด

ก. ลดอาการอักเสบ

ข. แก้ลมวิงเวียน

ค. บรรเทาอาการคัน

ง. ฟกช้ำ

6. ข้อใดคืออุปกรณ์ในการทำลูกประคบ

ก. พลาสติก

ข. กระดาษ

ค. เชือก

ง. กรรไกร

7. เมื่อหั่นสมุนไพร เช่น เหง้าไพล ขมิ้นชัน ฯลฯ แล้วควรดำเนินการอย่างไรต่อไป

ก. นำไปต้ม

ข. นำไปผึ่งแดด

ค. นำไปทอดหรือคั่ว

ง. นำไปโขลก

8. เมื่อได้ลูกประคบแล้วก่อนจะนำไปใช้ควรทำอะไรเป็นลำดับแรก

ก. ตากแดด

ข. นึ่ง

ค. ต้ม

ง. อบ

9. การทดสอบว่าลูกประคบนั้นร้อนหรือไม่ใช้การทดสอบด้วยอะไร

ก. ตักใส่ช้อนแล้วจับที่ช้อน

ข. แตะที่หลังมือ

ค. แตะที่ขาหรือแขน

ง. นำไข่มาวางบนลูกประคบ

10. การทำลูกประคบของครูปราณียึดแนวเศรษฐกิจพอเพียงในด้านใด

ก. การพึ่งพากันเองเป็นหลัก

ข. ความอดทน

ค. การชนะใจลูกค้า

ง. ผลิตมากเพื่อลดต้นทุน

ตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

ให้นักเรียนนำพืชสวนครัวที่อยู่ในตะกร้าบนโต๊ะมาผสมเป็นตัวยาในลูกประคบ แล้วห่อลูกประคบให้ได้ 1 ลูก เวลา 10 นาที (10 คะแนน)

กระดาษคำตอบของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1.	ก	ข	ค	ง
2.	ก	ข	ค	ง
3.	ก	ข	ค	ง
4.	ก	ข	ค	ง
5.	ก	ข	ค	ง
6.	ก	ข	ค	ง
7.	ก	ข	ค	ง
8.	ก	ข	ค	ง
9.	ก	ข	ค	ง
10.	ก	ข	ค	ง



เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 3 การทำลูกประคบของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1. ง
2. ค
3. ง
4. ง
5. ข
6. ค
7. ง
8. ข
9. ก
10. ก